Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Тошкент оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 297 (6.188) 1986 йил 27 декабрь, шанба. Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга!

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ВА СИФАТ — БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ШИОРИ

ҚАЙТА ҚУРИШ САБОҚЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети V пленумидан

Аввал хабар берилганидек, Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг 23 декабрда бўлиб ўтган пленуми «Ҳамза район партия комитети КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришни қандай ташкил этаётгани ҳақида»ги масалани муҳокама қилди.

Қуйида Ўзбекистон Компартияси Ҳамза район комитетининг биринчи секретари Ф. Н. Нажмиддинов доклади ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар нутқларининг баёни берилмоқда.

— Ҳамза район партия ташкилоти, — деди докладчи, — ўзининг бутун ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий фаолиятини район экономикасини янада юксалтириш, ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, инсон омилини фаоллаштириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, шу асосда социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштиришга қаратмоқда.

Район партия ташкилотининг ўзига хос хусусияти шуки, машинасозлик, бинокорлик индустрияси ва қурилиш корхоналари ҳамда ташкилотларнинг энг йириклари Ҳамза районида жойлашган. Машинасозлик ва металлни қайта ишлаш тармоқлари районда тайёрланадиган жами саноат маҳсулотлари ҳажмининг 70 процентини ташкил қилади.

Район партия ташкилотига уюшган коммунистларнинг 67 проценти бирлашмалар, заводлар, фабрикалар, қурилишлар, яъни моддий ишлаб чиқаришда банд. Районда ишлаб чиқариш маданияти юксак даражага кўтарилган корхоналар билан бир қаторда шундайлари ҳам борки, уларни ривожлантиришга тегишли министрликлар яқин вақтгача алоҳида аҳамият бермасдилар. Бу корхоналар эски биноларга жойлашган, юксак унумли ускуналарга муҳтожлик сезишмоқда. Шунинг учун ҳам ёшлар мазкур коллективларга иштиёқ билан боришмайди, бу эса малакали кадрлар масаласини ҳал этишда мураккаб вазиятни вужудга келтирди.

Район партия ташкилотининг яна бир хусусияти шундаки, у партия ташкилотлари сони жиҳатидан шаҳарда олдинги ўринлардан бирини эгаллайди, унинг 45 процентини составида коммунистлар сони оз бўлган партия ташкилотлари ташкил этади. Бу эса ана шу ташкилотлар билан ишлашга алоҳида ёндашувни талаб қилади.

Ана шу ва бошқа ўзига хос хусусиятлар район партия комитетининг КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш бўйича олиб бораётган ишлари йўналишини белгилашда муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Биз ишни асосий вазифадан — съезд қарорлари мазмун-моҳиятини районда ишловчи ҳар бир кишининг онгига тезроқ, тўлароқ етказишдан бошладик.

Ана шу мақсадда район партия комитетининг пленумида съезд қарорларини бажаришга доир биринчи навбатдаги ҳамда истиқболга мўлжалланган вазифалар белгилаб олинди, ташкилий-сиёсий тадбирлар комплекси ишлаб чиқилди. Партия XXVII съезди материаллари барча партия ташкилотларида, бригадалар, цехлар, участкалар, бўлимлар, коллективлари йиғилишларида муҳокама этилди.

Бироқ шуни ҳам тан олиш керакки, барча партия ташкилотларида съезд материаллари муҳокамаси ишнинг ҳолатини танқидий таҳлил этиш, новаторлик, резервларни излаш ва ишга солиш руҳида ўтказилмади.

Съезд қарорлари ижросини таъминлашга киришар эканлар, район партия комитети, унинг бюроси ишни аввало ўзларидан бошладилар. Ижрочилик интизоми кучаймоқда, эришилган натижаларга танқидий қараш устунликни эгалламоқда, аппарат фаолиятининг шакллари ва услублари такомиллашмоқда.

Иш регламенти қайта қараб чиқилди, йиғилишлар ва семинарлар ўтказиш масалалари тартибга солинди. Хўжалик раҳбарлари ва бошланғич партия ташкилотлари секретарларини район партия комитетига чақириш чегараланди.

Буларнинг ҳаммаси район партия комитети аппаратига бошланғич партия ташкилотларида кўпроқ бўлиш, нафақат партия ташкилотлари секретарлари билан, балки коллективлар ўртасида иш олиб бориш имконини яратади, деб ишонамиз. Бир сўз билан айтганда, биз партиявий ишнинг асосий қисмини бевосита партия ташкилотларига, меҳнат коллективларига кўчиришга интилмоқдамизки, бу яқин келажакда ишларимизни яхшилашга амалий таъсир кўрсатиши муқаррар.

Интизомсизлик қилаётган ва бошқа номуносиб хатти-ҳаракатларга йўл қўяётган раҳбарларга нисбатан талаб кучайди, бунда бошланғич партия ташкилотларининг роли ошди. Район партия комитети партиявий, маъмурий чора кўрилган ёки жазоланган коммунист раҳбарларнинг ҳаммаси партия ташкилотларида муҳокама қилинишига эришди.

Ўз лавозимини суиистеъмол қилган, партиявий этикани бузган коммунист раҳбарлардан алоҳида масъулият талаб этилмоқда. Шу йилнинг ўзидагина юқорида таъкидланган камчиликларга йўл қўйганликлари учун етти коммунист-раҳбар вазифасидан бўшатилди, шулардан тўрт нафари КПСС сафидан ўчирилди.

Номуносиб ҳолатлар ва топширилган ишни бажаролмагани учун вазифасидан бўшатиш соҳасидаги ишни қуйи лавозимларда ёки оддий коммунистлар ўртасида ҳам йўлга қўйишга, бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини қайта қуришга эришолганимиз йўқ. Мазкур пленумни тайёрлаш жараёнида шаҳар партия комитети ўтказган текшириш худди ана шуни кўрсатди.

Район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари ишини такомиллаштира бориб, уларнинг жанговарлиги ва активлигини оширишга коммунистларнинг авангардлик ролини кучайтириш йўли билан эришмоқда, ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларига партиявий таъсир кўлами кенгаймоқда. Бошланғич партия ташкилотлари жанговарлиги кўриклари ҳам бунга анча ёрдам бераётир. Бу кўрикларда ҳамма партия ташкилотларининг ярмидан кўпи иштирок этди. Бироқ бу соҳада ўтказилаётган ишлар, эришилган натижалар бизни қаноатлантирмайди. Чунки партия ташкилотларининг секретарлари одамлар билан ишлаш шакл ва услубларини сусткашлик билан қайта қурмоқдалар, район партия комитети, унинг бўлимлари эса бюрократизм, қоғозбозлик, расмиятчилик сингари тоқат қилиб бўлмайдиган ҳолатлардан ҳамон қутулганлари йўқ.

Райондаги барча ишлаб чиқариш бўлинмаларига партиявий таъсирни кучайтириш сингари муҳим масала бошланғич партия ташкилотларининг, район партия комитети ташкилий бўлимининг эътиборидан четда қолаётганлиги, айниқса афсусланарлидир.

Бугунги кунда савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат, соғлиқни сақлаш соҳаларида шундай бўлинмалар борки, уларда бирорта ҳам коммунист йўқ. Бундай ҳолга барҳам берилмоқда ва биз бу ишни давом эттираверамиз.

Прокуратура, милиция, суд ишини яхшилашда бирмунча силжишга эришилди, жиноятчиликка қарши кураш активлашди. Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза этувчи органларнинг раҳбар состави мустаҳкамланди, район ички ишлар бўлими бошлиғи ва район прокурори алмаштирилди, бу ташкилотларга партиявий таъсир кучайтирилмоқда. Буларнинг ҳаммаси тартиббузарликни 22 процент камайтириш, жиноий ишларнинг очилишини 10 процент кўпайтириш имконини берди. Давлат мулкини ўғирлаш ҳоллари камайди. Бироқ оғир жиноятлар, гражданларнинг шахсий мол-мулкини ўғирлаш камаймади. Чайқовчилик, порахўрлик ва шахсий манфаати йўлидаги бошқа хил жиноятларнинг ўсишига ҳали ҳам барҳам берилмаётир, балоғатга етмаганлар томонидан қилинаётган жиноятлар камаймаётир. Меҳнатсиз даромадларга қарши кураш етарли даражада эмас.

Халқ депутатлари район Совети ижроия комитети ва жамоат ташкилотлари ишини такомиллаштириш, уларга амалий ёрдам кўрсатиш, топширилган иш учун бу органларнинг масъулиятини ошириш чоралари кўрилмоқда. Бироқ, мазкур ташкилотларда қайта қуриш суст бораяпти, истеъмолчилик кайфиятига барҳам берилмаган, ўз бурчларини белгилаб олишда, мустақил ишлашни ўргатишда ходимлар психологиясини ўзгартириш тадбирлари кўрилмаётир.

Танқид ва ўз-ўзини танқид авж олдирилмоқда, меҳнаткашларнинг танқидий мулоҳазалари ва таклифларини бажариш устидан назорат ўрнатиш системаси такомиллаштирилмоқда. Бироқ район партия ташкилоти, партия комитетлари бу соҳада конкретликка эришмоқлари, янада зўр қатъият кўрсатмоқлари лозим.

Район партия комитетида гражданларнинг хатлари ва аризаларини қараб чиқиш сифати устидан назорат кучайди, келаётган ҳамма хатлар контролга олинмоқда. Район партия комитетига тушаётган хатлар сони камайди. Аммо районимиздан юқори партия органларига юборилаётган хатлар сони кўпайиб бораётганлиги бизни ташвишлантирмоқда. Бу ҳол меҳнаткашлар хатлари ва аризаларини қараб чиқишга эътиборсизлик кўринишлари содир бўлаётганини исботлайди.

КПСС XXVII съезди коммунистлар эътиборини партиянинг ғоявий-тарбиявий ишлари таъсири кучайиб бораётганига қаратди. Ана шу муҳим муаммони ҳал этишда ҳар бир коммунистнинг ўз сиёсий билимини ошириши, партия ғояларини омма орасида кенг тарғиб қила билиш маҳорати катта аҳамиятга эга.

Бугунги кунда райондаги мактаб ва семинарларда машғулотларни ўтказишнинг қизиқарли шакллари қарор топмоқда. Аммо тингловчилар ва пропагандистлар белгиланган соатларни шунчаки ўтказиш билан чегараланаётганликларини кўрсатувчи далиллар ҳам йўқ эмас.

Раҳбарлар жумласидан бўлган пропагандистлар билан ишлашда ҳал этилмаган масалалар кўп. Уларнинг сони тобора ошиб бораяпти, лекин бу тоифадаги тарғиботчиларни тайёрлаш, ўқитиш усуллари суст такомиллаштирилмоқда, бунинг оқибатида расмиятчилик, ташаббус кўрсатмаслик ҳоллари рўй бераётир.

Ягона сиёсий кунларни аниқ-пухта, зўр тайёргарлик кўрган ҳолда ўтказиш инсон омилини фаоллаштиришнинг жиддий резервидир. Бироқ бу ишда ҳам камчиликлар оз эмас. Айрим корхоналар ва ташкилотларда меҳнаткашларнинг атиги 30 проценти ягона сиёсий кунларга жалб этилмоқда. Ана шу сиёсий тадбирда айтилган таклифлар, танқидий мулоҳазалар қандай бажарилаётгани хусусида ўз вақтида ҳисоб бериш йўлга қўйилмаган. Юқори партия, совет, хўжалик органлари шаънига билдирилган мулоҳазалар, уларнинг олдига қўйилган талаблар билан боғлиқ масалалар суст ҳал этилмоқда. Шуни ҳам айтиш керакки, районимизда ўтказиладиган ана шундай сиёсий тадбирларда юқори хўжалик, совет ва партия органлари раҳбарларининг жуда оз қисми қатнашмоқда.

Райондаги барча корхона ва ташкилотларда ичкиликбозликка, меҳнат ва давлат интизомини бузувчиларга қарши кураш комиссиялари тузилган. Афсуски, бундай номуносиб ҳолатлар ҳамон кўплаб рўй бераётир.

Масалан, шу йилнинг ўн бир ойида прогуллар сабабли ҳар бир ишловчи ҳисобига 0,4 киши-куни бой берилди. Бунинг сабаби эса партиямиз съездида таъкидлаб ўтилганидек, партия ташкилотлари олиб бораётган идеология ишларининг ҳаётдан ажралиб қолганлиги, бир қолипга тушганлигидир.

Партия маънавий-ахлоқий тарбияга жуда катта аҳамият бермоқда. Бироқ бундан ҳамма ҳам тегишли хулоса чиқариб олгани йўқ. Истеъмол меъёри ҳиссини шакллантириш сингари ҳаётий муҳим масалани олиб қарайлик. Шуни очиқ айтиш керакки, район партия комитети ҳам, бошланғич партия ташкилотлари ҳам бу йўналишда дуруст ишламаётирлар. Бунинг оқибатида юлғичлик, очкўзлик, шахсиятпарастлик ҳоллари содир бўляпти ва одамлар онги ҳамда қалбига аста-секин ёмон таъсир кўрсатмоқда.

Аҳоли яшайдиган жойларда ишлаш, коммунистик ахлоқ, совет турмуш тарзи ҳақида гапирар эканмиз атеистик тарбияда жиддий камчиликларга йўл қўйилаётганлигини кўрамиз. Бу соҳадаги ишларимиз Тошкент область ва шаҳар партия комитетлари томонидан ҳаққоний равишда принципиал танқид қилинмоқда. Биз бундан тегишли хулоса чиқариб олаяпмиз. Ана шу масала район партия активи йиғилишида муҳокама этилди. Меҳнат коллективларида, аҳоли яшайдиган жойларда динга қарши тарғиботни кучайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди. Шу йилнинг ноябридан бошлаб районда атеист лекторлар мактаби фаолият кўрсатмоқда.

Диний маросимларни ўтказадиган ёки уларда қатнашадиган коммунистларга нисбатан талаб кучайтирилди. Кейинги вақтнинг ўзида ана шу масалада айбланган икки КПСС аъзоси партия сафидан ўчирилди.

КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш, бутун партиявий ишни қайта қуриш юзасидан район партия комитети, партия ташкилотлари олиб борган ишлар натижасида партия ташкилотларидаги маънавий-сиёсий муҳит анча ўзгарди. Тартиб-интизом мустаҳкамланди. Одамлар қайта қуриш имкониятларига ва заруратига ишонч ҳосил қилдилар. Бу эса район экономикасини ривожлантиришда ўзининг сезиларли ифодасини топмоқда.

Тугаётган йилнинг ўн бир ойида саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 3,6 процент ошди. Маҳсулот реализацияси, халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқариш планларини бажармаган корхоналар сони камайди, шартномага биноан маҳсулот реализация қилиш кўрсаткичлари бирмунча яхшиланди.

Корхоналарни янги шароитларда ишлашга кўчириш, экономикани интенсивлаш изига тушириш бўйича олиб борилаётган ташкилий-сиёсий ишлар қолоқ корхоналар сонини камайтириш, жисмоний ва маънавий эскирган ускуналарни қисқартириш, умуман район бўйича қўл меҳнати салмоғини 36 процентгача озайтириш имконини берди.

Районда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули, айниқса бригадаларнинг хўжалик ҳисоби ва пировард натижага қараб ҳақ тўлаш системаси кенг қулоч ёймоқда, социалистик мусобақа кучаймоқда, ташаббуслар кўпаймоқда, улар дадил қўллаб-қувватланмоқда. Меҳнат коллективларида ишчи ўринларини аттестациядан ўтказиш ҳамма жойда бошланиб кетди. Иқтисодий эксперимент шароитида ишлайдиган, меҳнатга ҳақ тўлаш ва давлат қабули янги системасига кўчишга тайёрланаётган корхоналар сони ошди.

Район партия комитети ҳузурида тузилган доимий ҳаракатдаги раҳбарлар кенгаши, илм-фан ютуқлари ва илғор технологияни жорий этувчи координацион кенгаш корхоналар ҳамда ташкилотлар ишини қайта қуришга катта ёрдам кўрсатмоқда.

Район партия комитети секретарларининг жойларда ишлаб чиқариш раҳбарлари билан учрашувлари, партия-хўжалик активи мактабларининг машғулотлари, партия ташкилотлари жанговарлигининг оширилиши, коммунистлар авангардлиги кучайтирилганлиги, давр билан ҳамнафас қадам ташламайдиган, олға томон ҳаракатимизга халақит бераётган кишиларга нисбатан талабчанлик оширилганлиги ўзининг сезиларли самарасини бермоқда.

Беш йилликнинг биринчи йилини якунлар эканмиз, қайта қуриш соҳасида ҳали кўп иш қилишимиз зарурлигини, янада юксакроқ натижаларга эришмоғимиз кераклигини, бажарилган ишлар етарли эмаслигини тасаввур этамиз ва тан оламиз.

Қатор корхона ва ташкилотлар, улгуржи савдо базалари план топшириқларини бажаришмаяпти. Сифатни яхшилаш ҳисобига маҳсулот етиштириш салмоғини ўстириш суст бормоқда. Ишлаб чиқариш ҳажмини меҳнат унумдорлигини юксалтириш ҳисобига ошириш, халқ истеъмоли товарлари ассортиментини кенгайтириш талаб даражасида эмас.

Райондаги айрим корхоналар техника тараққиётидан анча орқада қолганликларига қарамай реконструкциялаш тадбирларини кўрмаётирлар. Корхоналарда фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш бўйича тузилган тадбирлар комплекси мазмун-моҳияти тўласинча таҳлил қилинмаётир, уларнинг бажарилиши устидан қатъий назорат ўрнатилмаган.

Ишлаб чиқариш қувватларидан, юқори унумли дастгоҳлар ва ускуналардан тўла фойдаланилмаётган корхоналарда аҳвол яхшиланмаётир. Ускуналар бир сменада ишлатилаётган, малакасизлик туфайли уларнинг ҳам бекор туриб қолишига йўл қўйилаётган, кўплаб машина-ускуналар узоқ вақтдан буён ўрнатилмаётган, материал ва энергетика ресурсларини тежаш планлари бажарилмаётган завод ва фабрикалар оз эмас.

(Давоми 2-бетда).

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросида

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 25 декабрь куни бўлиб ўтган мажлисида СССРда совет ва чет эл ташкилотлари ҳамда фирмалари иштирокида қўшма корхона ва бирлашмалар тузиш ҳамда уларнинг фаолияти масалаларини кўриб чиқди.

Мазкур бирлашмаларнинг тузилиши Совет давлатининг ташқи иқтисодий фаолиятини такомиллаштириш ва халқаро ҳамкорликни чуқурлаштириш юзасидан КПСС XXVII съезди қарорларига мувофиқ ўтказилаётган тадбирларнинг таркибий қисми эканлиги шу масалани муҳокама қилиш вақтида уқтириб ўтилди. Совет корхоналарининг социалистик давлатлардаги, шунингдек капиталистик ва ривожланаётган давлатлардаги шериклар билан биргаликда ишлаб чиқариш фаолиятини янада ривожлантиришнинг ташкилий, иқтисодий ва ҳуқуқий асослари маъқулланди. Ҳамкорликнинг мана шу янги формалари социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштиришга, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг илмий-техникавий ва ишлаб чиқариш имкониятларидан максимал равишда фойдаланишга, шунингдек бошқа давлатлар билан ўзаро манфаатли иқтисодий муносабатларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратилган. Қўшма корхоналар мамлакатимиз қонунларига, социал ва меҳнат нормаларига амал қилиб, тўла хўжалик ҳисоби, ўзини-ўзи пул билан таъминлаш ва валюта билан ўзини-ўзи қоплаш асосида ишлайдиган бўладилар. Уларнинг энг муҳим вазифаси халқаро меҳнат тақсимотининг афзалликларидан актив фойдаланишдан, Совет Иттифоқининг экспорт базасини кенгайтиришдан, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан, бозорни юқори сифатли моллар билан кўпроқ таъминлашдан иборат бўлади.

Сиёсий бюронинг мажлисида спорт моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини ошириш чора-тадбирлари кўриб чиқилиб, маъқулланди. Совет кишиларининг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш ва уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишни уюштириш учун бу вазифа ҳал этилиши катта аҳамиятга эга эканлиги уқтириб ўтилди. КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида ўн иккинчи беш йилликда аҳоли эҳтиёжларини тўлиқроқ қондириш учун спорт ва туристик моллар ишлаб чиқаришни жадал ривожлантиришни, шу маҳсулотлар сифатини анча оширишни таъминлаш кўзда тутилган. Шу мақсадда янги корхоналар қурилади ва ишлаб турган корхоналар реконструкция қилинади, улар замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланади, янги технологиялар жорий этилади, хом ашё ишлаб чиқариш кенгайтирилади, илмий тадқиқотлар янада ривожлантирилади.

Ўртоқ М. С. Соломенцевнинг Олмаота шаҳрига қилган сафари, партия ва совет активлари билан, шаҳар корхоналари, муассасалари ва олий ўқув юртларининг коллективлари билан ўтказган учрашувлари ва суҳбатлари тўғрисидаги ахбороти тингланди. Бунда Қозоғистон ССР партия ташкилотлари, коммунистлари, меҳнаткашлари Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми қарорини актив қўллаб-қувватлаётганликлари, 1986 йил план-топшириқларини муваффақиятли бажариш учун республика социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, одамларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш учун сабот билан курашаётганликлари қайд этилди. Бўлиб ўтаётган йиғилишларда партия аъзолари, комсомоллар, меҳнаткашлар Олмаотада содир бўлган миллатчилик фактларини кескин қораламоқдалар ва уларнинг гиж-гижловчиларини жазолашни талаб қилмоқдалар. Тартибсизликларни бошлаб берганлар, безори ва текинхўр унсурлар устидан ваколатли органлар текшириш ўтказмоқдалар. Сиёсий бюро Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетига рўй берган воқеаларнинг сабабларини синчиклаб ўрганишни ҳамда меҳнаткашларни ватанпарварлик ва интернационализм руҳида тарбиялашни, кадрлар тайёрлаш ва жой-жойига қўйишни қатъиян яхшилаш, Совет Иттифоқидаги бошқа республикалар билан қардошлик алоқаларини чуқурлаштириш юзасидан зарур чоралар кўришни топширди.

Сиёсий бюро ўртоқ М. С. Горбачевнинг Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитети Бош секретари Нажиб билан музокаралари якунларини маъқуллади. Музокараларнинг муҳити ва мазмуни иккала мамлакат ўртасида тарихан таркиб топган яхши қўшничилик мустаҳкамлигини, улар тенглик ва ўзаро ҳурмат принципларига содиқлигини тасдиқлаганлиги қайд этилди. СССР билан АДР ўртасидаги дўстона ўзаро манфаатли ҳамкорлик турли соҳаларда самарали ривожланиб бораётганидан мамнуният изҳор этилди. КПСС XXVII съезди белгилаб берган йўлга мувофиқ, Совет Иттифоқи совет—афғон муносабатлари бундан буён ҳам халқларимизнинг манфаатлари йўлида, регионидаги барча мамлакатларнинг хавфсизлиги манфаатлари йўлида ривожланавериши учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилавериши тасдиқланди. Халқаро империализм ва реакция регионал кучларининг афғон халқини ўз турмушини ўз хоҳиши билан қуриш ҳуқуқидан маҳрум этиш йўлидаги уринишларига мардона қаршилик қилаётган афғон халқига совет кишилари ҳамиша ҳайрихоҳ ва мададкор бўлиб келганликлари, келгусида ҳам ҳайрихоҳ ва мададкор бўлиб қолаверишларини Сиёсий бюро таъкидлаб ўтди. Афғон раҳбарларининг миллий муроса сиёсатини амалга оширишга, суверен, мустақил, қўшилмаган Афғонистонни барпо этишга қаратилган куч-ғайратлари тўла-тўкис қўллаб-қувватланаётганлиги изҳор этилди. АДР теварагидаги вазиятни ташқаридан аралашувни тўхтатиш ва бу аралашув қайтадан бошланмаслигини гарантиялаш асосида сиёсий воситалар билан бартараф қилишга имкони борича тезроқ эришиш лозим, шундай қилиш бу мамлакат ҳукуматининг илтимосига биноан у ерда турган совет қўшинлари чекланган қисмларининг Ватанига қайтишини тезлаштирган бўлур эди.

Сиёсий бюро ўртоқ Е. К. Лигачевнинг Вьетнам Коммунистик партияси VI съезди ишида КПСС делегациясининг иштироки, ВКП Марказий Комитетининг Бош секретари Нгуен Ван Линь билан, Вьетнамнинг бошқа раҳбарлари билан учрашувлари ва суҳбатлари тўғрисидаги ахборотини тинглади. Вьетнам коммунистларининг анжумани ВКПнинг бутун фаолиятида муҳим бурилиш нуқтаси бўлганлиги, у социал-иқтисодий тараққиётни ҳар томонлама барқарорлаштиришга, социалистик индустриялашни жадаллаштириш, мамлакатни социализм йўлидан олға силжиши учун шарт-шароит яратишга қаратилган реалистик ҳаракат программасини ишлаб чиққанлиги уқтириб ўтилди. ВКП VI съездининг якунларини ва Ханойда бўлиб ўтган суҳбатларни эътиборга олиб, совет министрликлари ва идораларига Вьетнамнинг тегишли ташкилотлари билан биргаликда СССР билан ВСР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликни янада такомиллаштириш юзасидан, ҳамкорликнинг самарадорлигини муттасил ошириш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқиш таклиф қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида иқтисодий ва социал сиёсатнинг, шунингдек партиямиз билан давлатимизнинг ташқи сиёсий фаолиятининг бошқа баъзи масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросида

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросининг навбатдаги мажлисида ўн иккинчи беш йилликда шартнома мажбуриятларига мувофиқ ишлаб чиқариладиган маҳсулот сифатини мунтазам яхшилаб борган ҳолда маҳсулот етказиб бериш планининг 100 процент бажарилишини таъминлаш юзасидан социалистик мажбуриятлар қабул қилган «Компрессор», «Подёмник», ошхона ва бошқа мебеллар заводлари, «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнат коллективларининг ташаббуси кўриб чиқилди ва маъқулланди.

Ташаббус билан чиққан корхоналар буюртмалар бўйича планнинг 100 процент бажарилишини хўжалик юритишнинг янги методига ўтиш, ўз-ўзини қоплаш ва ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш, қуйи ишлаб чиқариш звенолари — бригадалар, сменалар. участкалар ишини қайта қуриш, цехларда ягона наряд бўйича ишлаб сўнгги натижа бўйича ҳақ оладиган турдош комплекс бригадаларни ташкил этиш, хўжалик ҳисобини жорий этиш эвазига таъминлашни мўлжалламоқдалар.

Шартномавий интизомнинг мустаҳкам заминига ишни бир маромда ташкил этиш, завод ички планлаштиришини, моддий ва маънавий рағбатлантириш системасини қайта қуриш ҳисобига эришилади.

Ҳар бир ишчининг иш сифати учун шахсий масъулиятини ошириш, янги техника ва илғор технология асосида ишлаб чиқаришни техника билан қайта жиҳозлаш, технология ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, давлат қабулини жорий этиш ҳисобига ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли бўлиши таъминланади.

Мазкур корхоналарнинг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари шартнома мажбуриятларининг бажарилиши учун масъулият ҳиссини тарбиялаш, социалистик мусобақа кўринишлари ва усулларини такомиллаштириш, ишчанлик, ижро интизомини мустаҳкамлаш, дабдабабозлик ва мақтанчоқликка муросасизлик муҳитини вужудга келтириш юзасидан изчил сиёсий ва ташкилий ишларни олиб бормоқдалар.

Шаҳар партия комитети бюроси район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига мазкур ташаббусни ҳамма ерда кенг ёйиш юзасидан сиёсий ва ташкилий ишларни авж олдиришни топширди.

Бюро КПСС XXVII съезди талаблари асосида олий мактаб ижтимоий фанлар кафедралари ишини қайта қуришда йўл қўйилган жиддий камчиликлар тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Мазкур масала бўйича қабул қилинган қарорнинг баёни эълон қилинади.

Бюро шаҳар партия комитетининг аъзоси, шаҳар прокурори Г. П. Филиппенковнинг ҳисоботини тинглаб, унга социалистик қонунчиликка қатъий ва оғишмай риоя қилиш бўйича жиддий чоралар кўришни, бериб қўйилган ҳуқуқ ва ваколатларидан ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларининг тартиб бузилишларига қарши курашини мувофиқлаштиришда кенг фойдаланишни таклиф этди.

Шаҳар партия комитети бюроси мажлисида партия ишлари, шаҳар иқтисодий ва социал ҳаётига доир бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Бизнинг интервью

НАРХ, СИФАТ, ТАЛАБ

— Айтишларича, яқинда нарх ошармиш...

— Ҳа, мен ҳам эшитдим.
—Булар барчаси бемаъни миш-миш.

Ушбу суҳбатни трамвайда тасодифан эшитган мухбиримиз Ўзбекистон ССР Нархлар давлат комитетига борди. Ўзбекистон ССР Нархлар давлат комитети раиси Қ. А. Аҳмедов шу хусусда интервью берди.

(Уни 3-бетда ўқийсиз).

Стартга марҳамат, газетхонлар!

28 декабрь куни Тошкент шаҳрида Янги йилга аталган умумшаҳар югуриш мусобақалари ўтказилади.

Югуриш мусобақаларига соат 11.00 да В. И. Ленин майдонида старт берилади. 22 километр масофадан иборат маршрут Ўзбекистон кўчаси, Халқлар Дўстлиги проспекти, Фарҳод, Ш. Руставели, Лоҳутий, 1-Май, Навоий кўчалари, Парадлар хиёбони бўйлаб ўтади.

Янги йил кроссида Тошкент шаҳридаги барча районларнинг меҳнаткашлари ва ўқувчилари иштирок этишади. Ҳар бир босқичда хоҳлаган киши мусобақаларга қўшилиши мумкин. Мусобақа қатнашчиларини Қорбобо ва Қорқиз кузатиб боради.

Мусобақа якунида ҳар бир қатнашчига «Янги йил югуриш мусобақаси қатнашчиси» эсдалик ёрлиғи топширилади. Шунингдек, ғолибларга эсдалик Кубоклари тақдим этилади.

ҚАЙТА ҚУРИШ САБОҚЛАРИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети V пленумидан

(Давоми. Боши 1-бетда).

Райондаги қатор корхона ва ташкилотларда икки ва уч сменали ишга ўтиш суст бораяпти.

1 ва 2-уйсозлик комбинатларининг коллективлари кейинги уч йилда уй-жойларни фойдаланишга топшириш ва бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планларни бажарганликларига қарамасдан капитал қурилишидаги аҳвол жиддийлигича қолмоқда, районда асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича топшириқлар бажарилмаяпти.

Савдо, маданият, умумий овқатланиш, маиший хизмат корхоналарини ривожлантириш соҳасидаги номутаносибликка барҳам берилмаган, уларнинг материал базаси сусткашлик билан мустаҳкамланмоқда, кўпгина социал-маиший муаммолар етарли ҳал этилмаётир.

Бу камчиликларнинг ҳаммаси раҳбарларга, айниқса сўзи билан иши бир бўлмаган ходимларга нисбатан етарли талабчанлик кўрсатилмаётганлиги, айрим хўжалик раҳбарлари, партия ташкилотлари, ҳатто район партия комитети аппарати иш услубларида КПСС XXVII съезди талаб этганидек қайта қуриш рўй бермаганлиги оқибатидир.

Район партия комитети, партия ташкилотлари КПСС XXVII съезди қарорларини бажариш масалаларида қайта қуриш сари дастлабки қадамларнигина қўйганликларини таъкидлаб ўтмоқчиман.

***

Шундан сўнг пленум қатнашчилари докладни муҳокама қилишга киришдилар.

— Ҳамза район партия комитети ишидаги камчиликлар докладда ўз-ўзини танқид руҳида кўрсатиб ўтилди, — деди Фрунзе район партия комитетининг иккинчи секретари В. М. Плешаков. — Мен Ҳамза район партия комитети иш услублари ва методлари билан танишдим, бошланғич партия ташкилотларида бўлдим, коммунистлар билан гаплашдим. Район партия ташкилотида иқтисодий ва социал масалаларни ҳал этишга новаторларча ёндашув сезилаётганини айтиш керак. Ташкилий-сиёсий ишлар услуби ҳам такомиллашмоқда.

Бироқ районда қайта қуриш енгил кечмаётганини таъкидлаш лозим. Бунинг сабаби шуки, сусткашликка йўл қўйилаяпти. Кўпгина яхши ташаббуслар охирига етказилмаётир, бунда иккиланишлар, ҳадиксирашлар панд бермоқда.

Район партия комитети план топшириқларини бажармаётган қолоқ коллективларга етарли эътибор қилмаяпти. Тўғри, у бу масалалардан четда тургани йўқ, лекин муайян мақсадни кўзлаб ишлаш маҳорати етишмаётир.

2-автобус парки ҳайдовчиси И. А. Азаматовнинг нутқида қайд этилганидек район партия комитети ходимлари коллективларга тез-тез борадиган бўлганликлари ўз самарасини бермоқда. Ойлаб, ҳатто йиллаб ечимини тополмаган масалалар қисқа муддатда ҳал этилаяпти. Масалан, дам олиш хоналари, душхоналар, ошхоналар иши яхшиланганлиги, янги диспетчерлик пункти, ишчи ёшлар учун сиртқи мактаб филиали очилиши шулар жумласидандир. Ёнилғи бир меъёрда етказиб берилмоқда, материал-техника таъминоти ҳам бироз яхшиланди. Буларнинг ҳаммаси коллектив ишини муваффақиятли уюштиришга ижобий таъсир кўрсатмай қолмади.

Бироқ булар дастлабки натижалардир. Паркда муаммолар оз эмас. Айтайлик, айрим масалаларни ҳал этишга районда ҳамиша ҳам устакорлик билан қаралмайди. Автопаркка ремонт ишларини бажариш учун турли профилдаги металл керак, лекин биз уни истаган пайтда ололмаймиз. Оталиқ ташкилотимиз ҳисобланган авиабирлашма бу масалани ҳал этишда ёрдам кўрсатса яхши бўларди. Бунда район партия комитетининг кўмагига ҳам муҳтожмиз.

— Кейинги пайтларда Ҳамза район партия комитети ишида сезиларли ўзгаришлар рўй берди, — деди «Главташкентстрой»нинг 3-трести партия комитетининг секретари Е. Е. Каган. — Йиғилишлар ва мажлислар, райкомга чақиришлар, турли ҳисоботлар ҳамда ахборотлар сўраш ҳоллари камайди. Бошланғич партия ташкилотларига планли тарзда ёрдам кўрсатиладиган бўлди. Лекин район партия комитети жойлардаги ишнинг аҳволини, қолоқлик сабабларини, камчиликларини ҳали ҳам чуқур таҳлил этмаётир.

План — қонун, уни бажариш шарт. Планнинг тўлмай қолиши учун жавоб бериш лозим. Трест бошқарувчиси коммунист Р. Қ. Қамбаровга деярли ҳар квартал якунлари бўйича партиявий жазо беришни таомилга киритган район партия комитетининг услубига тушуниш қийин. Тўғри, бошқарувчига кўп нарса боғлиқ. Аммо ҳеч қанақа партиявий жазо билан план ижросини 25 процентга кўтариб бўлмайди. Бунда сабабларни таҳлил этиш зарур. Афсуски, райком бундай йўл тутмаётир. Партия органлари хўжалик ташкилотлари тасарруфига кирадиган масалалар билан шуғулланмасликлари керак, лекин планнинг бажарилмаслиги билан боғлиқ аниқ манзарани билишлари, яққол ҳис этишлари шарт.

Касаба союзлари Тошкент область Советининг секретари Д. М. Ғуломова Ҳамза район партия комитети партия ташкилотлари, касаба союз комитетларининг социалистик мусобақани уюштириш ва тарбиявий ишларни олиб бориш соҳасидаги фаолиятлари устидан етарли назорат ўрнатмаганлигини айтди. Айрим корхоналарда мусобақанинг ошкоралиги таъминланмаган, илғорлар тажрибаси кенг ёйилмайди, социалистик мажбуриятлар иқтисодий таҳлилсиз, ҳар тарафлама асосланмаган ҳолда қабул қилинади.

Партия комитетлари касаба союз комитетларининг фаолияти билан атрофлича ва чуқур шуғулланмайдилар, моддий рағбатлантириш фондларини тақсимлаш масалаларини яхши билмайдилар. Шундай экан, «Подъёмник» ва «Ташсельмаш» заводларида меҳнат беллашуви илғорларини мукофотлашга моддий рағбатлантириш фондларидан 10 процент ўрнига бор-йўғи 4—5 процент маблағ ажратилганлиги тасодифий эмас. Мукофотлар 5—10 сўмдан қилиб майдалаб тақсимланади ва касса орқали берилади. Шу тариқа ғолиблар номаълум бўлиб қолишади.

Бугунги кунда касаба союз комитетлари олдида жиддий вазифалар турибди. Меҳнат режимини бузиш, ишдан ташқари вақтларда одамларни ҳадеб ишлатавериш ҳолларига барҳам бермоқ керак. Икки ва уч сменали ишлашга ўтиш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш, меҳнат шароитларини яхшилаш масалаларида фаол қатнашмоқ керак. Ана шу муаммоларни ечишда партия комитетларининг кўмаги ва қўллаб-қувватлашига муҳтожмиз.

Ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюросининг етакчи инженери Ю. Р. Умиров ўз нутқида таъкидлаганидек райондаги партия ташкилотларида жанговарлик кўриги қандай ўтказилаётгани докладда ўзининг ёрқин ифодасини топмади. Тажриба эса ишнинг бу шакли ғоят самарали эканлигини, бошланғич партия ташкилотлари кўп қиррали фаолиятини жонлантириш имконини беражагини кўрсатиб турибди. Шунинг учун ҳам нотиқ пленум қарорига район партия ташкилотида жанговарлик кўриклари ўтказишни активлаштириш, бу ишда яхшилаш ва такомиллаштиришга доир бандни албатта киритиш керак, деган таклифни ўртага қўйган.

«Ташметрострой» трестининг бошқарувчиси Г. Я. Штерн ўз вақтида метро қурилиши билан шуғулланган партия ташкилотлари хўжалик органлари зиммасидаги вазифаларни бажаришдан воз кечганларидан сўнг бунинг ўрнига ишнинг бошқа шаклини танлаб олмадилар деб таъкидлади. Ҳамза район партия комитети ҳам бундан мустасно эмас. Ана шу район территориясида метросозлик ишларининг асосий қисми бажарилмоқда. Лекин иш кўламини таъминлашда, метро йўли ўтадиган жойлардаги эски иморатларни бузишда райкомнинг ёрдами сезилмаяпти. Бутун йил давомида трест йиғма темир-бетон конструкциялар таъминотида қийинчиликларга дуч келди, аммо Ҳамза районида жойлашган 2-темир-бетон буюмлар заводи ишини яхшилаш билан ҳеч ким шуғулланмади.

Манфаатдор барча ташкилотлар, жумладан Ҳамза райони корхоналари куч-ғайратини бирлаштирмасдан туриб метрополитен қурилишини жадаллаштириш қийин. Шу сабабли Ҳамза район партия комитети ҳузурида Уставдан ташқари партия группаси тузиш, унинг таркибига манфаатдор томонлар вакилларини киритиш, ягона мақсадга эришиш учун одамларни, бутун-бутун коллективларни бирлаштириш таклифи киритилди.

«Ташсельмаш» заводининг директори Х. Х. Ғуломов коллектив олдида турган мураккаб вазифалар ижросини таъминлашда партия ташкилотининг моҳияти ва роли беқиёс эканлигини қайд қилди. Ҳамза район партия комитетининг иш услуби ва методлари хусусида гапириб, нотиқ бундай деди:

— Меҳнаткашларни идеологик жиҳатдан тарбиялашда юқори партия органлари ходимларининг коллективлар билан учрашувлари катта аҳамиятга эга. Заводимиз коллективининг Ҳамза район партия комитети секретари ўртоқ Чумичев билан мулоқоти қизиқарли, амалий ишчанлик вазиятида ўтди. У район партия комитети КПСС XXVII съезди қарорларини қандай бажараётгани ҳақида ҳисоб берди. Район партия комитети ва завод партия ташкилоти тажрибалари хусусида ўзаро фикр алмашилди. Бундай учрашувлар, шубҳасизки, зарур ва фойдалидир. Шунинг учун ҳам район ва шаҳар миқёсидаги раҳбар органлар учун бу услуб кундалик иш бўлиб қолмоғи керак.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Химия институти директори Б. М. Бегловнинг фикрича, Ҳамза район партия комитети республика Фанлар академияси президиуми партия ташкилоти иши билан жиддий шуғулланиши керак. Чунки қайта қуриш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш вазифалари фан-техника тараққиётини тезлаштиришни талаб этади. Бунда эса Ўзбекистон ССР Фанлар академияси президиумининг роли беқиёсдир. Бироқ президиум партия ташкилоти бугунги кунда район партия комитетининг конкрет ва амалий ёрдамига муҳтож. Райком олимлар олдида турган мураккаб вазифаларни бажариш ниятида партия ташкилотининг жанговарлигини, унинг фаолияти самарадорлигини оширмоғи лозим.

Агрегат заводи йиғувчи-слесари Н. Н. Байдаков Ҳамза район партия комитетининг енгил металл конструкциялари заводи партия ташкилоти ишига раҳбарлиги бўйича тўпланган тажриба хусусида гапирди, бу йўналишдаги камчиликларга тўхталиб ўтди. Нотиқ таъкидлаганидек, корхона партия ташкилоти район партия комитети ходимларининг ёрдами билан ўз иш услуби ва методларини қайта қура бошлади. Ижобий ўзгаришлар яққол кўриниб турибди. Лекин район партия комитети вакиллари заводга йил давомида атиги уч марта келдиларки, бу етарли эмас. Шунда ҳам партия ташкилоти секретари ёки директор билан суҳбатлашишдан нарига ўтилмади, цехларда бевосита ишчилар ўртасида қизғин мулоқот бўлмади.

Завод фаолиятига доир масалалар кейинги бир ярим йил ичида райком бюросида бирор марта ҳам кўрилмаганини камсонли партия ташкилотларига муносабат қандай эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Бунинг оқибатида бошланғич партия ташкилотининг ўз корхонасидаги обрў-эътибори етарли даражада эмас. Завод ходимлари ўртасида партиявий қатлам пастлигича қолмоқда. Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш ишлари деярли сезилмайди. Коммунистларнинг ҳисоботлари партбюрода ва партия ташкилотида аҳён-аҳёнда эшитилади.

Хулоса шуки, район партия комитети бошланғич партия ташкилотлари, коммунистлар билан яқин алоқа ўрнатмоғи, ишларнинг аҳволини, меҳнат коллективларини тўлқинлантираётган муаммоларни яхшироқ билмоғи, уларга жойларнинг ўзида кўпроқ ёрдам кўрсатмоғи зарур.

Грампластинкалар заводи комплектловчилар бригадаси бошлиғи Е. П. Маслова ҳам ана шу фикрни қувватлади. У ўз нутқида партия ташкилотлари услуб ва методларини қайта қуриш район партия комитетидан бошланиши керак, у ишда ўрнак кўрсатиши лозим деб таъкидлади. Биз, коммунистлар, деди нотиқ, ўз эътиборимизни ҳамиша район партия комитетига қаратамиз, бинобарин у ҳаммамизга барча ишларда намуна бўлмоғи зарур. Докладда партия ташкилотларига райком ходимларининг ҳар ойда бир марта боришлари мўлжалланганлиги айтилди. Улар бошланғич ташкилотларда ҳар куни бўлишлари, шунда ҳам раҳбарлар ва партия ташкилотлари секретарлари билангина учрашиб қайтмасдан оддий коммунистлар орасига кириб боришлари лозим. Бундан эса ҳар иккала томон наф кўради.

***

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум тегишли қарор қабул қилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ Б. Ф. САТИН НУТҚИДАН

Бугунги пленумда Ҳамза район партия комитетининг КПСС XXVII съезди қарорларини бажаришни ташкил этиш соҳасидаги ишини кўрар эканмиз, район партия комитети ўз фаолиятини съезд кўрсатмаларига бирмунча мувофиқ йўналтираётганини таъкидлаш керак.

Бироқ ишни қайта қуриш суръатлари сира ҳам қониқарли эмас, таҳлиллар кўрсатишича, район партия ташкилоти иқтисодий ва сиёсий ҳаётда сифат жиҳатидан туб ўзгаришларга эришиш соҳасида вужудга келган имкониятлардан етарли фойдаланмаётир. Партия, совет, хўжалик органлари, бошланғич партия ташкилотларини қайта қуриш сари сафарбар этиш суст бормоқда.

Район партия комитетининг секретарлари, бюро аъзолари, Ф. Н. Нажмиддиновнинг бугунги докладидан келиб чиқадиган бўлсак, беparволик, эришилган натижаларни ошириб баҳолашдан қутулганлари йўқ, партия томонидан кўрилаётган чоралар мазмун-моҳиятини яхши англашмайди, уларни амалда қўллашмайди.

Кўпгина масалалар аввалгидек кабинетда ўтириб ҳал қилинмоқда. Район партия комитети ходимлари бошланғич партия ташкилотларидаги аҳволни етарлича билмайдилар, социал-маиший масалалар мағзини чуқур чақмайдилар. Район партия комитетида қўнимсизлик ҳукм сурмоқда. Унинг бошланғич партия ташкилотларига раҳбарлик даражаси паст.

Район партия комитети бўлимлари, партия ташкилотлари хўжалик раҳбарлари вазифасига кирадиган масалалар билан шуғулланишдан қутулмаётирлар. Энг муҳими одамларда ишга виждонан муносабатда бўлиш, топширилган иш учун масъулият ҳиссини шакллантириш ишлаб чиқаришга таъсир кўрсатишнинг воситаси эканлигини унутиб қўймоқдалар.

Ташқи жиҳатдан силлиқ, аслида эса ўртача кўрсаткичлар билан қаноатланган ҳолда район партия комитети ишлаб чиқаришни интенсивлашнинг туб вазифаларини ҳал қилишда янги йўналишларни тополмаётир, коммунистларни, барча меҳнаткашларни ҳар бир коллективда план топшириқлари ва социалистик мажбуриятлар ижросини сўзсиз таъминлашга сафарбар этолмаётир. Ўз фаолиятига танқидий баҳо бермаслик оқибатида ўн бир ойда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш суръатларининг пасайишига йўл қўйилди. Районда ана шу суръатни 101 процент ўстириш кўзда тутилгани ҳолда 1985 йил даражасидан ҳам орқада қолинаётган экан, жадаллаштириш ҳақида қандай сўз бўлиши мумкин!

Сусткашлик, пассивлик, хотиржамлик — райондаги партия ташкилотлари, айрим коммунист раҳбарлар фаолиятидаги ана шу ва бошқа камчиликлар касри билан ўн бир ой якунлари бўйича икки корхона планга нисбатан 351 минг сўмлик маҳсулотни кам ишлаб чиқарди, 598 минг сўмлик турли товарларни оз реализация қилди. Ҳар уч корхонадан бири шартномалар бўйича маҳсулот етказиб бериш топшириғини бажармади, бундай мол-маҳсулотлар миқдори 3 миллион сўмликдан зиёдроқни ташкил этди.

Районда социал жабҳаларни жадал ривожлантириш ишлари ҳам етарли олиб борилмаяпти. Буни савдо хизмати мисолида яққол кўриш мумкинки, районда унинг бугунги даражаси шаҳар бўйича энг паст ҳисобланади.

Районнинг маданий қиёфаси, кўчалар, майдонлар, микрорайонлар ободонлиги тадбирлари суст ўтказилмоқда. Район партия комитети ана шу масалаларни ҳал этишда халқ депутатлари район Совети, унинг ижроия комитети ролини зарур даражада ошириш ҳақида ғамхўрлик қилмаётир.

Район партия комитети йўл қўяётган бу ва бошқа камчиликлар шаҳар партия комитетининг аввалги пленумларида, шаҳар активи йиғилишларида ҳам танқид қилинганди. Бироқ аҳволни тубдан яхшилаш чоралари ҳозирча кўрилмаётир. Мабодо Ф. Н. Нажмиддинов районнинг ишлари умуман ёмон бормаяпти, шунинг учун ҳам қилинаётган нари-бери яхши ишлар билан чекланиш мумкин деган фикрда бўлса, бундан астойдил қутулиши керак. Ҳамма ва ҳар бир киши ўзини тезроқ қайта қуриб олмоғи, олға томон ҳаракатимизга таъсир қиладиган омилларни, жумладан ишга баҳо беришни, эришилган ютуқлар ўлчовини, фикрлаш ва фаолият кўрсатиш услубини мутлақо ўзгартирмоғи лозим.

Шаҳар партия комитети пленумида партия XXVII съезди якунлари муҳокама этилганида айрим корхоналар белгиланган планларни пасайтириш сари ўзгартиришга интилишаётганини айтган эдик. КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорлари муҳокама этилганда ҳам ана шу масала кўтарилганди. Бироқ район партия комитети бундай раҳбарларга нисбатан қатъият кўрсатмади, талабчанликни кучайтирмади. Шу йили 8 корхонада планлар 15,7 миллион сўмликка пасайтириш сари ўзгартирилди. 19 корхонада имкониятдан паст даражадаги планлар тасдиқлатиб олинди.

Район партия комитети партия съездининг бу масалага доир қарорларига эътиборсизлик билан қараётган корхоналар раҳбарларидан масъулият талаб қилиши керак-ку, ахир! Хўжалик раҳбарлари бу йўналишда конкрет тадбирларни амалга оширмасалар партиявий жавобгарликка тортилишлари зарур.

Бугунги кунда район корхоналарида сифат муаммоси ғоят ўткирлашиб кетди. Демак, бутун куч-ғайратни ана шу муаммони ҳал этишга қаратиш зарур. Бу — давлат аҳамиятига молик энг муҳим вазифадир. 1987 йилнинг 1 январидан қатор корхоналарда давлат қабули бошланиши мазкур масалани ечишни жадаллаштиради. Давлат қабули органларини малакали кадрлар билан мукаммал таъминлаш, уларнинг ишини амалий тарзда, принципиал негизда йўлга қўйиш лозим. Партия комитетлари корхоналарга бевосита бўйсунмайдиган янги бўлинмаларда тузилган партия ташкилотлари ва партия группалари жанговарлигини оширишлари, бу ташкилотлар эса ходимларни ўз зиммаларидаги вазифаларни оғишмай бажаришга сафарбар қилишлари керак. Район партия комитети ана шу умумдавлат тадбири билан боғлиқ ишлар партия ташкилотларида қандай бажарилаётганлигини қатъий назорат остига олиши лозим.

Районда капитал қурилишга раҳбарликка ҳам жиддий эътирозлар билдириш мумкин. Капитал маблағлардан фойдаланиш плани 79 процент, қурилиш-монтаж ишлари 82 процент, уй-жойларни ишга тушириш топшириғи 51 процент адо этилди, корхоналарнинг 83 проценти ажратилган капитал маблағ лимитларини ўзлаштиролмади.

Шуни очиқ айтиш керакки, район партия комитети шаҳар партия комитетининг, юқори партия органларининг хўжалик йўли билан уй-жой ва социал-маданий объектлар қуриш, шу мақсадда ўзларининг қурилиш-монтаж ва ремонт-қурилиш бўлинмаларини тузиш ҳақидаги кўрсатмалари ҳамда қарорлари айрим корхоналарнинг раҳбарлари томонидан бажарилмаётгани билан муросасозлик қилмоқда. Айтинг-чи, ўртоқ Нажмиддинов, район партия комитети ана шу масалаларга масъулиятсизлик билан қараган В. П. Чкалов номли самолётсозлик бирлашмаси раҳбарларига нисбатан нега жиддий талабчанлик кўрсатмаётир?

Ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва техникавий қайта қуроллантириш, ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни яхшилаш масалалари ўткирлигича қолмоқда. Таҳлиллар кўрсатганидек, ускуналарнинг 40 процентгача бўлган қисмидан 10—20 йил мобайнида фойдаланилмоқда, ишлатилавериб ҳолдан тойган дастгоҳлар ва машиналар салмоғи устунлигича турибди. Бироқ район партия комитети ана шу муаммоларни ечишнинг янги йўналишларини қидириб топган эмас, раҳбарларнинг ишлаб чиқаришни замонавий техника асосида янгилаш соҳасидаги масъулиятини кучайтирмаётир.

Масалан, Агросаноат давлат комитетининг ремонт-механика заводида деталларни қайта тикловчи цех етти йил қурилди, бу ишга 1,2 миллион сўм сарфланди. Аммо цех ишга туширилгандан сўнг унинг қувватидан 50 процент фойдаланилмоқда, холос. Объектни ишга тушириш кечикканлиги оқибатида ўнлаб ускуналар маънавий эскириб қолди; кўпчилиги талон-тарож бўлди, ишга яроқсиз ҳолга келди. Цехни техникавий қуроллантириш учун уни реконструкциялаш, бунга қўшимча маблағ сарфлаш талаб этилади. Бунинг устига реконструкция лойиҳасида прогрессив ускуналар ва технологияларни қўлланиш кўзда тутилмаган, янги ускуналар ёрдамида эскирган маҳсулот турини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Реконструкциялаш ва техникавий қайта қуроллантиришга ажратилган капитал маблағлар структурасининг таҳлили кўрсатишича, синтетик моддалар, «Ташэлектромаш» заводларида «Ташкентвино» комбинатида ва бошқа корхоналарда бу маблағларнинг анча қисми (20 процентдан 50 процентгача) қурилиш-монтаж ишларига сарфланиши мўлжалланган. Яъни реконструкция асосий фондларнинг пассив қисмини янгилаш мақсадларига йўналтирилмоқда.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари бу масалаларга ўз муносабатларини батамом қайта қуришлари, ишнинг аҳволини яхшилаш учун хўжалик раҳбарларидан қатъий чоралар кўришни талаб этишлари керак. Фикримизча, район партия комитети корхоналарни икки ва уч сменали ишга ўтказишдек ғоят муҳим масалада кўпроқ ташаббускорлик, зўр қатъият кўрсатмоғи зарур.

Ҳамза районида барча қилинган ишлардан кейин ишчиларнинг смена коэффициенти 1,36 дан 1,37 га ўсди холос, ҳолбуки, умуман шаҳар бўйича у аллақачон 1,43 га етган эди.

Фанлар академиясининг партия ташкилотига район партия комитети бўш раҳбарлик қиляпти. Тортинчоқлик, Академия обрўси олдида қуллуқ қилиш унинг коммунистлари фаолиятини холисона ва принципиал баҳолаш имконини бермаётганга ўхшайди. Унинг шаънига аллақачондан бери танқид ёғилмоқда.

Районни иқтисодий ва социал ривожлантириш соҳасида рўй бераётган кўпгина камчиликларнинг сабаби шуки, район партия комитети кадрлар масаласини ҳал этишда собитқадамлик, принципиаллик кўрсатмаётир.

Кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш масалаларини ҳал этар экан, район партия комитети ходимларнинг билим ва қобилиятларини етарли даражада ҳисобга олмаяпти, ишлаб чиқаришнинг муҳим жабҳаларини махсус маълумотга, иқтисодий билимларга эга бўлмаган кишилар бошқараётганликлари билан муроса қилинмоқда.

Район партия комитети номенклатурасига кирадиган юқори бўғин раҳбарларидан 10 проценти, саноатда эса 13 проценти ўрта маълумотга эга. Шундай экан, бунинг устига биринчи раҳбарлар ва бош инженерларнинг бир қисми ўрта маълумотли бўлгач, илмий-техника тараққиётини жадаллаштириш хусусида сўз юритиш мумкинми?

Район партия комитети хотин-қизларни раҳбарлик лавозимларига кўтаришнинг социал-хўжалик моҳиятига етарли баҳо бермаётир. Райком номенклатурасида хотин-қизлар атиги 21 процентни ташкил этмоқда ва бу кўрсаткич тобора пасайиб бормоқда. Раҳбарлик лавозимлари резервида хотин-қизлар бор-йўғи 13 процентни ташкил этишади. Қизиқарли бир мисолни келтирамиз: райком номенклатурасида савдо ходимларидан 20 киши бор, шулардан фақат бир киши хотин-қизлардан. Ваҳоланки, мазкур тармоқда ишлаётганларнинг аксариятини аёллар ташкил этишади.

Район миқёсидаги раҳбарлар резервининг 25 проценти олий маълумотга эга бўлмаган, 30 проценти эса 50 ёшдан ошган кишилардир.

1982 йилда райком бюроси район озиқ-овқат савдоси идораси партия ташкилотининг кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш соҳасидаги ишига доир масалани қараб чиққанди. Бунинг боиси мазкур ташкилотда кадрлар билан ишлаш бўшашиб кетганлиги эди. Ижрони назорат қилиш мақсадида райком бюроси 1985 йилда мазкур партия ташкилоти ишини яна муҳокама этди ва жиддий камчиликлар рўй бераётганини аниқлади. Съезддан кейинги даврда район партия комитети шу масалада қабул қилинган қарорларни контролдан чиқармаган ҳолда озиқ-овқат савдоси идораси партия ташкилоти танқидий мулоҳазалар ҳамда таклифларни қандай бажараётганини 1986 йилнинг май ойида текшириб кўрди. Район партия комитети қарор қабул қилиш билан шуғулланаверган, торг директори Ш. Ш. Шомаҳмудов эса социалистик қонунчиликни бузаверган, охир-оқибатда жорий йилда жиноий жавобгарликка тортилган, торгнинг бош бухгалтери ҳам порахўрлиги учун қамалган.

Кўпгина меҳнат коллективларида уқувсизлик, хўжасизлик, ўғирлик ҳолларига қарши муросасизлик муҳити вужудга келтирилмаётир. Бефарқлик, камчиликларни кўриб кўрмасликка олиш, принципсизлик шароитида қўпол нуқсонлар, суиистеъмолликлар албатта рўй беражагини ҳаётнинг ўзи кўрсатиб турибди. Айтайлик, КПСС аъзоси, 1-ун заводининг директори В. А. Авазов қатор йиллар давомида хизмат вазифасини суиистеъмол қилиб келган; қўшиб ёзиш, кўзбўямачилик билан шуғулланган, давлат маблағларини ўзлаштирган, квартираларни сотган, аммо партия ва касаба союз ташкилотлари ҳозиргача сукут сақламоқдалар, ўткир қирраларни силлиқлаштиришга уринмоқдалар.

«Ташкенвино» комбинати партия ташкилоти ҳақида ҳам худди шундай фикрларни айтиш мумкин. 1984 йилда КПСС аъзоси, комбинат бош бухгалтери М. А. Галеев хизмат вазифасини суиистеъмол қилган ҳолда қўшиб ёзиш ва кўзбўямачилик билан шуғулланган, бунинг учун КПСС сафидан ўчирилган ва жиноий жавобгарликка тортилган. Комбинат директори С. В. Воҳидов уни оддий ишга ўтказиш ўрнига 1985 йилнинг июлида бош бухгалтер вазифасини бажарувчи қилиб қўйган. Мана бир ярим йилдирки, у ана шу лавозимда ишламоқда. Партия ташкилотининг секретари Н. И. Харитоненко дирекция билан муносабатларни мураккаблаштирмаслик ниятида бу ҳол олдида кўз юмишдан нарига ўтмаётир.

Партия комитети бюроси бозорни кент истеъмол моллари билан таъминлаш юзасидан тегишли чораларни кўрмаяпти. «Ташсельмаш» заводи ўн бир ойда уларни ишлаб чиқариш планини 99,3 процент адо этди холос, 40 минг сўмлик истеъмол молларини етказиб бермади.

Райондаги кўпгина партия ташкилотларининг идеология ишлари ҳаётдан, қайта қуриш, жадаллаштириш бўйича партия ва халқ олиб бораётган ишлардан ажралиб қолмоқда. Съезднинг одамлар билан яккама-якка иш олиб бориш бўйича берган кўрсатмалари сусткашлик билан бажарилаяпти. Бунинг оқибатида «Подъёмник», «Ташэлектромаш», асфальт-бетон заводларида, тепловоз ремонти депосида ва бошқа корхоналарда якка тартибдаги социалистик мусобақа эски қолип бўйича уюштирилмоқда, алоҳида ишчилар, бригадалар беш йиллик мажбуриятларини билишмайди. Раҳбар ходимлар идеология ишларида фаол қатнашмаётирлар. Атеистик пропаганда савияси пастлигича қолмоқда.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлардаги камчилик ва нуқсонлар оқибатида социалистик турмуш нормалари, қонунчилик, ҳуқуқ-тартибот бузилмоқда. Районда бу соҳадаги аҳвол ҳамон мураккаб. Ўсмирлар ўртасида ҳуқуқ-тартиботни бузиш ҳолларининг олдини олиш йўлидаги ишларни яхшилаш талаб этилади. Район партия комитети ўқувчилар, энг аввало тарбияси қийин ўсмирлар билан яккама-якка иш олиб боришни бўшаштириб юборганликлари учун район халқ маорифи бўлимидан, мактаблар ҳамда ҳунар-техника билим юртлари раҳбарларидан масъулият талаб этмаётир.

Ана шу ва бошқа камчиликларнинг сабаблари ҳақида фикр юритар эканмиз, район партия комитети съезд якунлари муҳокама этила бошланган дастлабки кундан эътиборан ишни жиддий яхшилай олмаганини очиқ айтиш керак. Йиғилишларда ҳамманинг иштирок этиши таъминланмади. Бу, албатта, уларнинг ролини пасайтиради.

Партиявий ишда сўз ва иш бирлигини таъминлаш, муайян мақсадни кўзлаш, ҳар қандай вазифани бажаришда принципиаллик, муросасизлик қайта қуришнинг асосий талабларидан биридир. Район партия комитетининг кундалик амалий фаолиятида бу талаб аввало партия ҳужжатларидан келиб чиқадиган вазифаларни, ўзи қабул қилган қарорларни сўзсиз бажаришда ифодаланади.

Район партия комитети ижрони назорат қилиш ва текширишга расмиятчилик билан ёндашмоқда, жойларда ўрта бўғин назорати бўшаштириб юборилган, район партия комитети аппарати, сайлаб қўйилган орган аъзоларининг бу ишдаги масъулияти кучайтирилмаган.

Район партия комитети, партия комитетлари қуйи бўғинлар билан ишлаш масъулиятини унутганликлари сабабли цех партия ташкилотлари ва партия группалари фаолиятини яхшилашга деярли таъсир кўрсатмаётирлар.

Коммунистлар қуруқ гап-сўз билан шуғулланмасдан конкрет ишлар билан банд бўлган, камчиликларни дадил очиб ташлаётган ва қатъий бартараф этаётган партия ташкилотлари яхши натижаларга эришмоқдалар. Шунинг учун ҳам бутун ишимиз марказини бошланғич, цех партия ташкилотлари ва партия группаларига кўчиришимиз керак. Шунга эришмоқ лозимки, райком аппаратининг ҳар бир масъул ходими ўз иш вақтининг камида ярмини одамлар ўртасида, меҳнат коллективларида ўтказсин.

Районда меҳнаткашларнинг хатлари, аризалари ва илтимосларига эътиборсизлик, бефарқлик билан қараш ҳолларига ҳамон йўл қўйилмоқда. Гражданларнинг асосли илтимосларига расмиятчилик нуқтаи назаридан ёндашиш рўй бераётганлиги сабабли кишилар юқори органларга такроран шикоят ёзишга мажбур бўлмоқдалар.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини, уларнинг иши самарадорлигини ошириш йўллари ранг-баранг бўлиб, улар ҳаммага маълум. Шулардан бири сайлаб қўйилган партия активи ролини кучайтиришдир. Партия комитетлари составига, партбюро секретарлигига, партгруппа ташкилотчилигига ва ҳоказоларга қарийб бир ярим минг киши сайланган. Булар обрў-эътиборли, ўз коллективларида таъсири кучли бўлган коммунистлардир. Шуларнинг қарийб учдан бир қисми ишчилар жумласидан. Ана шу жуда катта кучдан, афсуски, самарали фойдаланилмаяпти.

Район партия комитети сайланма органларининг аъзолари масалаларни бюрога, пленумларга тайёрлашга, партия ташкилотлари ишини текширишга ҳамон аҳён-аҳёнда жалб этилмоқдалар.

Ана шу органлар ва уларнинг аъзолари фаолиятини ҳам жадаллаштириш зарур. Бунда ишни аниқ-пухта ташкил этишдан, бюро аъзоларини, райком аъзоларини, сайланган бошқа органлар аъзоларини, умуман коммунистларни асосий йўналишларга пухта ўйлаб аниқ жойлаштиришдан бошламоқ керак.

Биз коллектив раҳбарлик ленинча принципларидан чекинишимиз мумкин эмас. Шунинг учун ҳам масалани муҳокама этиш ва ҳал қилиш умумий, масъулият эса шахсий бўлмоғи зарур. Сайлаб қўйилган органнинг ҳар бир мажлиси, ҳар бир партия йиғилиши коммунистлар учун сиёсий тарбия мактаби бўлмоғи лозим.

Хулоса қилиб яна таъкидламоқчиманки, район партия комитети ўз услубини тубдан қайта қурмоғи, эскирган иш шаклларидан батамом қутулмоғи зарур. Қайта қуриш ҳозирча ниҳоятда суст бораётган экан, бунинг учун масъулият аввало район партия комитетини узоқ вақтдан буён бошқариб келаётган райкомнинг биринчи секретари Ф. Н. Нажмиддинов зиммасига юкланади. У баъзи ҳолларда райондаги ишлар аҳволига танқидий баҳо бермайди, унинг фаолиятида ўткир қирраларни силлиқлаб ўтишга интилиш, ўртача кўрсаткичлар билан қаноатланиш, райкомнинг иш услублари ва методларини қайта қуришда ортиқча эҳтиёткорлик ва қатъиятсизлик сезилмоқда. Иборали қилиб айтганда, бола бетобланиб қолса ота-она жавобгар, демак унга яхши қарай олишмаган. Шунинг учун ҳам Ҳамза район партия комитети, унинг бюроси фаолиятидаги камчиликлар учун айбни биз, аввало шаҳар партия комитетининг ташкилий бўлими ўз зиммамизга олишимиз керак.

Ҳозирги пайтда съездлар йили якунлари чиқарилмоқда. Ана шу жараёнда эришилган натижаларни съезд талаблари асосида танқидий таҳлил этиш, бугунги ҳисоботдан зарур хулосалар чиқариш, бутун куч-ғайратни ўн иккинчи беш йиллик биринчи йили планларининг бажарилишига сафарбар этиш, яқинлашиб келаётган янги — 1987 йилни яхши натижалар билан кутиб олиш зарур.

Жонажон Ватан бўйлаб

◆ РИГА. Сидгунда посёлкасида очилган хўжаликлараро бирлашма Латвия далаларида доимо учрайдиган тошларни бугун бинокорлик материалларига айлантира бошлади. Эндиликда катта, ҳар хил шакл ва рангдаги, тошлар биноларнинг безагига ишлатилади, қолган парчаларидан майдалайдиган машинада йўлга ёткизиладиган шағал тайёрланади. Рига район агросаноат бирлашмасининг ҳамма хўжаликлари бирлашманинг пайчилари бўлди. Ҳозир республиканинг агросаноат комплексида ғоят хилма-хил маҳаллий ресурслардан фойдаланишга ёрдам берувчи элликтадан кўп хўжаликлараро корхона ишлаб турибди.

◆ ЛЕНИНГРАД. Пальмиро Тольятти номидаги Ленинград инженерлик-экономика институтининг кечки бўлимида «инженер ишлаб чиқариш ташкилотчиси» ихтисослиги бўйича машғулотлар бошланди. Ўнлаб заводлар бошқаришга қобилияти бўлган бригадирлар ва мастерларни бу ерга юборди. Янги курс студентларидан кўплари психология, педагогика ва замонавий раҳбарга зарур бошқа фанлардан билим олгач, завод цехлари ва хизматларига бошчилик қилмоқда.

ШАНБА ОҚШОМИ

Ҳикматли гаплар

ОНАЛАРНИНГ МЕҲР ҚУЁШИ

● Оналар чеҳрасида фарзандларига қуёш жамоли, меҳрларида унинг ҳарорати бор.

● Онани иззат-икромда тутган фарзанд ҳаёт йўлида камлик кўрмайди.

● Она айтган алла энг яхши қўшиқ бўлиб, у фарзанд қалбида мангу жойлашиб қолади.

● Онанинг энг аччиқ сўзини ҳам энг ширин дори деб билиш керак.

● Одам боласи дунёга келиб биринчи меҳрибонликни она сиймосида сезади ва уни абадий унутмайди.

● Она муҳаббатини дунёдаги энг муқаддас ва энг вафодор муҳаббат деб билинг.

● Оналар юракдан ёниб куйлаганлари учун улар айтадиган аллани дунёнинг ҳамма чеккаларидаги одамлар тушунаверади.

● Инсон учун энг зарур фазилатлар: меҳр-муҳаббат, вафо-садоқат, матонат, жасорат, ҳиммату-саховат—ҳаммаси оналаримизда мужассам топган.

ОТА—ОИЛА БОҒБОНИ

● Ота — оиланинг сарбони, фарзандларнинг боғбони.

● Отангга нима қилсанг, фарзандингдан шуни кўрасан.

● Отанинг сўзида — фарзанд камоли бор.

● Оталар жасорати — фарзандлар камолига йўлчи юлдуз бўлади.

● Ота доно бўлса, фарзанд аъло бўлади.

● Фарзандга ота берган нон-туз етти хазинага тенг.

● Отага раҳмат келтирган фарзанд — асил фарзанд.

● Ота меҳнати — оила зийнати.

● Оталар кўпда кўз ёш тўкмайдилар, лекин юраклари бўзлайди.

● Ота бағри—Ватан,
Она бағри — чаман.

● Оталар ўз камоли билан ҳаётимиз жамоли бўлиб турадилар.

Т. РАСУЛЕВ тайёрлаган.

Бувижон, ўқиб беринг

ХОНАКИ МУШУК

Қандай бўлар Жирафа? —
уринсам-да мен ҳарчанд,
чизолмадим ўхшатиб,
тасаввурим берди панд!
Бошим оғриб кетди-ей,
йиртдим неча варақни.
Чизиб қўя қолдим мен
ўзимизнинг Бароқни!..

БИР ГАЛ...

Каспаровни кўп мақтаб
тегаверма сен ғашга.
Бор, айтиб кел, тайёрман
мен у билан ўйнашга
Ажабланиб қарама,
кетётганим йўқ катта —
бир гал ҳатто отамни
ютганман мен шахматда!..

Рустам НАЗАРОВ.

Ҳар тўғрида

137 МЕТРЛИ ШАРФ

Канадалик 77 ёшли Роза Диматтиа деган аёл бир йил шарф тўқиди. Фақат якшанба кунлари дам олиб тўқиган шарфининг эни —24 сантиметр, узунлиги... 137 метрга тенг.

Ўғлининг туғилган кунида унга совға қилиш ниятида тўқилган шарф, онага Канаданинг 1000 долларига тушди.

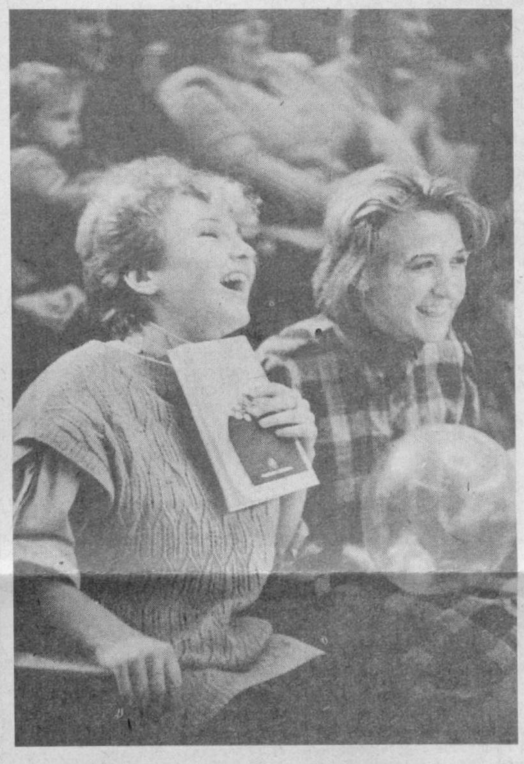

«Санъат сеҳри мафтун этганда»

БИР ОЛАМ ҚУВОНЧ

Қатра

Жалолиддин билан Лолахон ширин турмуш қуришди. Меҳр билан тотувлик қарор топган бу оилада бирин-кетин уч фарзанд дунёга келди. Бири-биридан чиройли, бири-биридан ширин. Улар улғая бошлади.

Нима бўлди-ю, ота ичадиган улфатларга қўшилиб, араққа ружу қўйди, уйига маст-аласт келиб тўполон кўтарадиган қилиқ чиқарди. Жалолиддиннинг дастидан оиласигина эмас, маҳалла-кўй ҳам нотинч бўла бошлади. Ақлли-ҳушли, ўқимишли, дуппа-дуруст одамнинг ножўя йўлга кириб қолиши бошқаларни ажаблантирар, ҳадди сиғганлар насиҳат билан уни тўғри йўлга қайтаришга уринишарди. Аммо барча саъйи-ҳаракатлар зое кетди. Охири уйдагилар кўча-кўйда одамлар юзига қаролмайдиган бўлиб қолишди.

Йиллар ўтди. Фарзандлар меҳрибон она, маҳалладаги яхши одамлар кўмагида камолга етишди. Оиладаги катта қиз — Гулнора медицина билим юртига, ўртанча қиз — Гулчеҳра муаллима бўлиш орзуси билан педагогика институтига ўқишга киришди. Опаларининг интилишларидан ўрнак олган кенжа фарзанд — Камолиддин эса янада катта орзу билан Москвадаги технология институтига имтиҳонларни муваффақиятли топширди.

Яқин-яқинда: «Дадам маст бўлиб келаяптилар», деб юрак олдириб қўйишганидан қўшнилар ва таниш-билишларникидан паноҳ излаб юрган болалар энди катта бўлиб, эл-юрт хизматида дадил қад кўтариб юришарди. Она уларнинг камолидан беҳад хурсанд. У икки қизини уйли-жойли қилди. Ўқишни муваффақиятли тугатиб қайтган ўғли ҳам уйланиш ҳаракатига тушди. У бир қизни севарди. Москвада — ўқишда эканлигида ҳам хат ёзишиб туришарди. Бироқ бир-бирини чинакамига севган икки қалбни кутилмаган тўсиқлар кутарди.

Ота-онага фарзанднинг келажаги бефарқ эмас. Қизнинг отаси йигит яшаётган маҳаллага келиб, унинг таги-тахтини, оила аҳволини сўраб-суриштирди. Шунда уч-тўрт кишидан: «Йигитнинг отаси пиёниста» деган гапни эшитиши биланоқ тўнини тескари кийиб олди. Бу гап севишганларни, айниқса қизни изтиробга солди, Камолиддиннинг ҳам дил кўзгуси чил-чил синди.

Номус дунёда энг кучли нарса экан. Жалолиддин ўзининг эл томондан ҳақли тарзда «пиёниста» дейилганини эшитиб, қарангки байталмон арақни ташлади. Мана бир йилки, у оғзига бир қултум ҳам олмади. Уйга ҳам, турмушга ҳам барака кирди, буни бутун маҳалла, таниш-билишлар эшитиб қувонишди.

Куни-кеча эшитдим, Камолиддин севган қизнинг отаси уларникига келиб: «Совчиликка бораверинглар, қизимни шундай йигитга бермасам, кимга бераман» дебди. Икки ёшнинг, икки севишган қалб топишганидан мен ҳам бир олам қувондим.

Малика МЎМИНОВА.

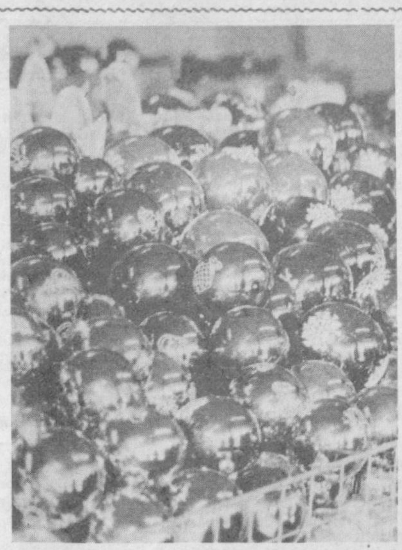

ҚУТЛУҒ АЙЁМ НАФАСИ

Инсоният учун қутлуғ бўлган 1987 йил эшик қоқиб келяпти. Бу муборак айёмни муносиб кутиб олиш мақсадида ҳамма жойда қизғин тараддуд боряпти. Майдонлар, кўчалар, бинолар безаняпти. Хонадонларимизга ҳам ўрмон «малика»си бўлган ям-яшил арчалар кириб боряпти. Шаҳримизнинг қайси бир маагазинига марҳамат қилманг, у ерда албатта Янги йил арча безаклари савдоси устидан чиқасиз.

Кичкинтойларга қувонч бахш этадиган «Болалар дунёси» савдо фирмасининг магазинларида ҳам қутлуғ айём арафаси савдосига тараддуд кўрилди. Фирманинг магазинларига Велинский, Львов, Ленинград ва бошқа шаҳарлардан кўплаб келтирилаётган чиройли арча безаклари байрам эгаларига манзур бўлаяпти. Магазин кейинги кунларда арчани безатиш учун 20 минг сўмликдан зиёд ҳар хил безаклар олди.

Суратларда: «Болалар дунёси» чакана савдо фирмасининг магазинларида Янги йил арчаси безаклари савдоси қизғин боряпти.

Х. Мирзакаримов фотоси.

Габрово ҳазиллари

РАНГ КЎР, ҲОЛ СЎР

Габроволик ҳунармандларда кечки овқат вақтида шогирдларини лақиллатиб, алдаш одати бор. Улардан бири дастурхон ёзилган бир шиша мусаллас қуйди-да, унга шундай мурожаат қилди:

— Қани, ялқовланма, мусалласингдан татиб кўриш учун қуйиб бер! Хоҳламайсанми! Қуймасанг жўнаб қол, ялқов!

Шундай деб соҳиб шишани хотинига беради, у эса шишани ертўлага олиб жўнарди. Бу шу тариқа бир неча бор такрорланарди. Шогирд устозининг бунчалар ҳазилини тушунарди ва индамасди.

Кунлардан бир кун устахонага тезда бажарилиши керак бўлган иш келтирилди. Устоз темирни босқи ёнига қўйиб, чўғдек бўлгунча ушлаб турар ва роса чўғ бўлганидан кейин уни болға билан яссилаш учун шогирдига узатарди. Шогирд бўлса уни жон-жаҳди билан урмас, болғасини аранг кўтариб, темирни секинлик билан урарди-да, болғасига гапириб қўярди:

— Ялқовланма, қўли очиқ соҳибимга кўмаклаш. Истамайсанми? Ундай бўлса кўзимдан йўқол, ялқов!

У шу гапларни айтганидан кейин атрофида яссилаб қўйилган темирлар ёнига болғасини улоқтириб юборди.

ЭШИТТИРИШИМИЗНИ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

Чета исмли габроволик аёл уй олиб, таниш-билишларини ҳовли тўйига таклиф этди. Меҳмонлар келиб бўлишганидан кейин унинг эри транзисторнинг овозини пасайтирди ва орадан бироз вақт ўтгач приёмникни мутлақо ўчириб ташлади.

— Нега ўчирдинг! — деди хотини шивирлаб эрига эътироз билан. Ахир, меҳмонлар олдида ноқулайку: улар бизларни батареяларини эҳтиёт қилишяпти деб айб қўйишлари мумкин.

— Ҳеч-да, — деди эри ҳам шивирлаб. — Бизлар барибир гаплашиб ўтирамиз, ундан ташқари ашула ҳам айтишимиз мумкин. Яна нимага хафасан! Сен баъзан-баъзан ҳазиллашгандай: «Эшиттиришимизни давом эттирамиз!» деб тургин.

ТУНГИ САЙР

Уч дўст учрашиб, роса отамлашиб учиб қолишганидан сўнг уйларига кетишмоқчи бўлишди. Юра-юра адашиб темир йўлга келиб қолишди.

— Пиллапоялари ниҳоятда ноқулай қўйилибдими, — деди улардан бири шпалларга қоқила-қоқила.

— Ҳақиқатан ҳам, ундан ташқари қўл ушлайдиган тахтаси ҳам пастроқ қолибди, — деди иккинчиси рельсни ушлаган ҳолда.

— Ташвиш қилавермаларинг. Ана лифт ҳам келяпти. — деди учинчиси шерикларининг кўнгилини кўтарган бўлиб, яқинлашиб қолган тепловознинг кучли фарасидан тушаётган ёруғни кўрсатиб.

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

Ҳайвонот оламида

СОВУҚҚА ЧИДАМЛИ ЖОНЗОДЛАР

Кўпчилик оқ айиқни совуққа энг чидамли жонивор деб билади. Аслида совуққа чидаш бўйича биринчи ўринда қутб ўрдаги туради. Қутб ўрдаги совуқ 110 даража бўлганда ҳам қотиб қолмас экан. Иккинчи ўринда — қутб ғозлари, учинчи ўринда — тюленлар, тўртинчи ўриндагина — оқ айиқлар совуққа чидамли экан.

БОЙЎҒЛИ — ФОЙДАЛИ ҚУШ

Бойўғли хосиятсиз қуш, уни йўқотиш керак, деган гап асоссиз эканлиги исботланган. Битта бойўғли ёз мавсумида мингга яқин дала сичқонини тутиб ейди. Бу билан ҳар бир бойўғли ўрта ҳисобда, бир тонна буғдойни сақлаб қолган бўлади.

РОК МУЗИКАСИ ФИЛЛАРНИ ҚЎРҚИТДИ

Индонезиянинг Суматра оролида икки мингтага яқин фил яшайди. Сўнгги йилларда филлар галаси овқат қидириб, экинзорларга катта зарар етказа бошлади. Филлар ҳатто кулбаларга кириб, уларни бузиб ташлашди. Оролдаги 70 мингта каучук берадиган дарахт кўчатларини қўпориб ташлашди.

Рок музикаси рангдор чироқда, баланд овозда қўйилган экан, бу куй филларнинг эсхонасини чиқариб, тум-тарақай қочишга мажбур этибди.

САЁҲАТЧИ КАЛТАКЕСАК

«Тихон Киселев» кемаси Малайзиянинг Келанг портида тўхтаб, йўлга тушгач, денгизчилар кема бортига катта калтакесак кириб қолганини пайқаб қолдилар. Узунлиги бир ярим метрга тенг калтакесакни тутиб олишнинг сира иложи бўлмади. У тутқич бермай кемада яшириниб юрди.

Денгизчилар баҳайбат калтакесакни фақат Италиянинг Мессиана портида тутиб олишди.

Ҳозир малайзиялик «меҳмон» махсус яшикда Ленинградга сузиб келмоқда.

МАЛЛА ЧУМОЛИ

Қозоғистондаги Жунгар Олатоғ ўрмонига малла чумолининг юздан кўпроқ уяси кўчириб олиб келинди. Бу малла чумолилар дарахтларга зиён етказадиган заракунанда ҳашаротларга қирон келтиради.

Ҳозир малла чумолили ўрмонга кимёвий модда пуркашнинг ҳожати қолмади. Ўрмон тоза, ҳавоси мусаффо, дарахтлар серавж ўса бошлади..

С. ҒАФУРОВ тўплаган.

ТУРФА ОЛАМ

«КЎЗИМНИ СОТАМАН»

45 ёшли Талъат Аккай кинотеатрда фаррош-гўлах бўлиб ишлайди, уйланган, уч фарзанди бор, йигирма йиллик иш стажига эга, ойига 28 минг турк лирасида (30 сўмга яқин) маош олади. У ўз кўзини, буйрагини ва ўнг қўлини сотишга тайёр. Матбуот вакилига у оиламда очлик ҳукм суряпти, оғир моддий аҳволни енгиллаштириш учун бундан бошқа иложим йўқ, деб тушунтирди. Ушбу ахборот Анатолия агентлиги томонидан берилган бўлиб, газеталарда эълон қилинди. Эртаси куни эса айрим матбуот органларида Т. Аккайга моддий ёрдам кўрсатиш истагини билдирганлар Орду шаҳридаги қуйидаги адресга пул ўтказишлари мумкин, деган эълон пайдо бўлди.

Эҳтимол, қандайдир кўнгли бўш бой Талъатга моддий ёрдам кўрсатар ва бу ҳақда маҳаллий газеталар уни кўккa кўтариб ёзишар. Аммо Талъат ва унинг оиласи аҳволи даражасида яшаётган миллионлаб турк меҳнаткашларига ким ёрдам беради?

Маъмурлар ўтказаётган иқтисодий «либераллаштириш сиёсати» туфайли турмуш даражаси йилдан-йилга тубан кетаётган, ҳамма нарсадан: озиқ-овқат, кийим-кечак, ёқилғи, ҳатто дори-дармонлардан тежаб фойдаланишга мажбур бўлаётганлар нима қилиши керак?

ТАРТИБ БУЗУВЧИ БУРГУТ

Кениянинг Шимоли-ғарбий қисмидаги Киптнулонг қишлоғи аҳолиси узоқ вақт (олти ойдан кўпроқ) таҳликада яшашга мажбур бўлди. Улкан бургут товуқ ва итларни, эчки ва бузоқларни, бошқа уй ҳайвонларини ташиб, деҳқонларни оғир аҳволга солиб қўйди. Аммо қишлоқ аҳолиси қанотли босқинчига қарши ҳеч ҳеч қандай чора кўрмас эди. Бунинг сабаби: Кениянинг қишлоқ аҳолиси турмуш тарзига ҳали ҳам эски удумлар ўз таъсирини кўрсатмоқда. Киптнулонгда ҳам айнан шундай бўлибди. Оқсоқоллар кимда-ким ана шу қушни ўлдирса, қушнинг руҳи уни ҳалок қилади, деб эълон қилишибди.

Ўзини ўта даражада эркин ҳис эта бошлаган бургут катталарга ҳам ҳужум қилиб, ёш болаларни ўғирлай бошлагач қишлоқ аҳолисининг сабри тугади. Деҳқонлар Кения миллий парклар бошқармаси ходимларига ёрдам сўраб мурожаат қилишди. Парк ходимлари тезда тартиббузувчининг таъзирини беришди. Эндиликда бургут маҳаллий муниципалитет экспонати сифатида эски бидъатларга қарши курашишда ёрдам беради.

ТЎЙДАГИ ФОЖИА

Американинг Нью-Жерси штатидаги Черри-Хилл шаҳарчаси полицияси тўй маросимида вужудга келган фожиага катта қийинчилик билан чек қўйди. Муштлашувда 200 дан зиёд меҳмон иштирок этди. 60 нафар полициячи кўп куч-ғайрат сарфлагандан кейингина муштлашаётганларни тинчитишга муваффақ бўлди. Жанжал келин ва куёвнинг қариндошлари ўртасида келиб чиқди. Ёш келин-куёвнинг барча илтимос ва илтижолари ёрдам бергани йўқ.

СОБИҚ КАШАНДАНИНГ СОВҒАСИ

Венгриянинг Кишкёрёш шаҳрида истиқомат қилувчи Банъяи, бир неча йил муқаддам чекишни ташлаганидан сўнг, иқтисод қилиб қолинган маблағни йиғиб бориш ва вақти келиб жонажон шаҳрига бирор совға тортиқ этишга қарор қилган эди. Йиллар ўтиб борди. Мана ниҳоят у ўз ваъдасини бажарди. Банъяи тўплаган маблағга шаҳар шу ерлик шоир Шандор Петефининг севгилиси — Юлия Сендреннинг ҳайкалини буюртирди. Ш. Петефи севгилисига ўзининг жуда кўп ажойиб сатрларини бағишлаган эди.

Георгий ХРИСТОВ. Болгария

Қаттиқ ҳайфсан

— Петров! Сени нимага чақирганимни ўзинг ҳам билсанг керак!

— Мен тез-тез ишга кеч қолаётганим учун чақиртирдингизми!

— Э, қўйсангчи... Худди фақат битта сен ишга кеч қоладигандай... Шундай қилиб нимага чақирганимни билмайсанми!

— Тўғрисини айтсам, билмайман. Балки Йончева туфайлидир... Лекин мен уни эмас, у мени таклиф қилди, мен бўлсам рози бўлдим...

— Мен ходимларимнинг шахсий ишига аралашмайман.

— Нима хато иш қилганимни ақлимга сиғдиролмаяпман. Балки ҳисоботда кўрсатилмаган сумма туфайлимми!

— Петров! Сен ҳар хил майда-чуйдалар билан мени чалғитма!

— Ўртоқ бошлиқ, чин сўзим, сиз нимага шама қилаётганингизни сира билолмаяпман.

— Билмайсан... Сен берган ваъдангни эсдан чиқариб қўйдингми!

— Ваъда! Лекин мажлисда ҳамма ваъда берган эди-ку!

— Петров! Сен менинг жаҳлимни чиқаряпсан. Сен мени таништиришга ваъда берувдингку...

— Ҳа, анави жонон биланми! Бу жуда осон иш!

— Шахсий масалаларни бир чеккага қўя турайлик. Сен мени қайнотанг, главка бошлиғи билан таништиришга ваъда берган эдинг.

— А-а! Қайнотам биланми! Ўртоқ бошлиқ, мен сизга айтиш эсимдан чиқибди, у яқинда пенсияга чиқди.

— Шундай-шундай! Демак, пенсияга... Гап бундай, ўртоқ Петров, мен сени шунга чақирдимки... Ишга кеч қолаётганинг, ҳисоботда олинган суммаларни тушириб қолдирганинг, Йончеванинг таклифларини қабул қилганинг учун сенга ҳайфсан эълон қиламан. Йўқ, қаттиқ ҳайфсан! Буйруқ билан!

Русчадан М. СОДИҚОВА таржимаси.

НАРХ, СИФАТ, ТАЛАБ

Бизнинг интервью

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Қудратилла Аҳмедович, нарх қўйилиши—мураккаб жараён. Унинг ҳозирги босқичдаги йўналишлари қандай!

—КПСС XXVII съездида хўжалик бошқарувини тубдан такомиллаштиришдек фавқулодда муҳим вазифа қўйилди. Унинг ҳал этилиши барча тармоқларни, шу жумладан нарх қўйилишини қамраб олади. Ҳозир хўжалик ҳисобининг манфаатлари учун, аҳолининг реал даромадларини ошириш вазифаларига мувофиқ яхлит система сифатида нархлар системасини планли равишда қайта қуриш амалга оширилмоқда. Нархларнинг кўпроқ мувофиқ бўлишини таъминлаш, уларнинг даражасини фақат харажатлар билан эмас, балки товарларнинг талаб этилиш хусусиятларига, буюмларнинг самаралилигига, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ижтимоий эҳтиёжлар ва аҳолининг талабига мувофиқлиги даражаси билан боғлиқ ҳолга келтириш, иқтисодий ва социал сиёсатни амалга оширишда ва аввало, фан-техника тараққиёти вазифаларини ҳал этишда нархларнинг ролини активлаштириш назарда тутилмоқда.

Ишлаб чиқаришдан олиб ташланиши лозим бўлган маҳсулотларнинг баҳосини скидка қилишдан фойдаланиш самарадорлиги масаласи жиддий бўлиб турибди. Шу йилдан бошлаб сифатнинг биринчи категорияси бўйича аттестация қилинган маҳсулотга скидкаларнинг янги тартиби қўлланмоқда. Бундай маҳсулотга уни тайёрланган биринчи йили 5 процент, иккинчи йили — 10 процент, учинчи йили 15 процент миқдорида скидка қўлланади. Башарти қайта аттестация пайтида бу маҳсулот сифатнинг олий категориясига киритилмаса, у ишлаб чиқаришдан олиниши керак.

Ушбу тартиб ҳамма жойда изчиллик билан жорий этилиши муҳимдир.

Мухбир: — Нархларнинг рағбатлантирувчи роли ҳақида гапирдингиз. Халқ истеъмол моллари ва хизматларга нарх қўйилишида қандай янгиликлар бўлади!

Қ. А. Аҳмедов: — Барчага маълумки, кейинги йилларда енгил саноат моллари ишлаб чиқариш анча кўпайди. Бироқ, буюмларнинг кўпгина турлари бўйича ўсиб бораётган эҳтиёжлар тўла қондирилишига эришилганича йўқ.

Ҳозирча енгил саноат корхоналари ўз ишини суст қайта қурмоқда. Ялпи талаб этиладиган айрим моллар йўқлиги, аҳолининг турли группалари, табиат-иқлим шароитлари, мода талаблари ҳисобга олинган ҳолда ассортиментнинг ўз вақтида янгиланмаслиги ҳақида анчагина эътирозлар тушмоқда.

Нархларни кўриб чиқиш пайтида «Н» — «Янгилик» индекси бўлган буюмлар учун вақтинча нархларни тасдиқлаш бўйича министрликлар ва идораларнинг таклифлари улар янги эмаслиги сабабли кўпинча рад этилади. Биз бу борада харидорлар манфаатини қаттиқ ҳимоя қилмоқдамиз.

Бунда шунга эътибор бериш керакки, биз бадиий-техника кенгашларининг қарорларига зид равишда шундай қилишга мажбурмиз. Фақат шу йили бундай таклифларнинг 10 процентдан зиёди рад этилди.

1987 йилнинг 1 январидан бошлаб енгил саноатда, давлат савдосида ва матлубот кооперациясида хўжалик механизмини чуқур қайта қуриш, планлаштиришни яхшилаш ва бошқаришни такомиллаштириш чоралари кўрилади. Бошқарувнинг иқтисодий методлари роли ошади, бирлашмалар ва корхоналарни тўла хўжалик ҳисобига ўтказиш бошланади, уларнинг мустақиллиги оширилади ва хўжалик фаолиятининг натижалари учун масъулияти кучайтирилади. Шу мақсадда Енгил саноат министрлиги ишлаб чиқариш бирлашмалари (корхоналари)нинг нарх қўйилиши бўйича ҳуқуқларини кенгайтириш тадбирлари кўрилди. Уларга қуйидаги ҳуқуқлар берилади:

— савдо ташкилотлари билан келишувга мувофиқ халқ истеъмол молларининг вақтинча чакана, улгуржи нархларини тасдиқлаш;

—аҳолига ва бозордан ташқари истеъмолчиларга шартнома нархлари бўйича сотиш учун ишлаб чиқариш нуқсонлари бўлган товарларни, агар улар фойдаланиш учун яроқли бўлса, қабул қилиш. Мазкур тартибда реализация қилиш учун қабул қилинган моллар қайтариб олинмайди. Бунда шартнома нархлари амалдаги нархлардан паст бўлиши мумкин. Ишлаб чиқариш ва савдонинг молларни «янгилик» категориясига киритиш учун қарор қабул қилишдаги мустақиллиги ва масъулияти оширилади.

Мухбир: — Маълумки, бизнинг мамлакатимизда кўпгина асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг нархлари бошқа давлатлардагидан арзон. Бунга ниманинг ҳисобига эришилади!

Қ. А. Аҳмедов: — Бизнинг мамлакатимизда фақат асосий озиқ-овқат маҳсулотларининг эмас, балки кўплаб халқ истеъмоли моллари ва хизматларининг (болалар моллари, дори-дармонлар, квартира ҳақи, коммунал хизматлар ва ҳоказо) баҳоси бошқа давлатлардагидан паст.

Бунда биринчи даражали зарур бўлган кўпгина буюмлар ва хизматларнинг нархи давлатга тушадиган қийматидан анча арзон бўлиб, узоқ вақтдан бери ўзгармай турибди. Ҳолбуки, уларни ишлаб чиқаришга кетган харажатлар аҳолига сотиладиган чакана нархидан анча юқори.

Бизда квартира ҳақи жаҳонда энг кам ва 1928 йилдан бери ўзгартирилмаяпти. У ойига бир квадрат метр учун бор-йўғи 6,4 дан 9,6 тийингача. Совет оиласининг бюджетида турар жой майдонига ҳақ тўлаш салмоғи ўртача бир процентга яқинни, газ, сув, иссиқлик ва бошқа маиший хизматлар билан биргаликда — тўрт процентга яқинни ташкил этади.

Бунга нималар ҳисобига эришилиши ҳақида гапирадиган бўлсак, таъкидлаб ўтиш лозимки, давлат бюджетдан озиқ-овқат моллари ва аввало, гўшт-сут маҳсулотлари бўйича чакана ва харид нархлари ўртасидаги фарқни қоплаш учун анчагина маблағ ажратмоқда. Ўзбекистон ССРда гўшт, сут ва сабзавот маҳсулотлари бўйича бундай ажратма суммаси 813 миллион сўмни ташкил этади.

Биринчи заруратдаги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришдаги шарт-шароитнинг ўзгаришлари совет кишиларининг турмушига салбий таъсир этмаслиги учун шундай қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Нархлар давлат комитети меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш мақсадида миллий нонларга чакана нархларни қўллаш бўйича муайян ишларни амалга оширди. Комитетнинг ташаббуси билан тегишли органлар томонидан стандартлар ишлаб чиқилди. Унда кулча нонларнинг вазнини ошириш ҳисобига аҳоли билан ҳисоб-китоб қилишда қулай бўлган чакана нархлар прейскуранти тасдиқланди. Жумладан, олий навли ундан тайёрланган 200 граммли «оби нон» 9 тийин эди. Эндиликда стандарт ўзгартирилгач 220 граммлиси 10 тийин туради. Шу тартибда ўн икки хил кулча нонининг қадоқланиши ўзгартирилади. Шундай қилиб, меҳнатсиз даромад топишнинг бир йўли беркитилади.

Меҳнаткашларнинг кўплаб илтимосларига биноан 1986 йил 1 апрелдан бошлаб Тошкентда транспорт учун ягона тариф жорий этилди. Бу қатнов учун ҳисоб-китоб қилишда пассажирларга муайян қулайлик яратиш имконини берди. Айни пайтда, баъзи қатнов карточкалари баҳоси пасайтирилди ва имтиёзли карточкалар жорий этилди.

Харидорларга асло зиён етказмай нархларни бундай яхлитлаштириш мороженое, бир қатор озиқ-овқат саноати буюмлари, қурилиш материаллари ва бошқа товарлар, хизматлар бўйича амалга оширилмоқда.

Мухбир: — Шундай экан, қуйидаги саволга ҳам жавоб берсангиз: кофе, сариёғ, колбасалар, нон маҳсулотлари, алкоголь проценти юқори бўлган ичкиликлар нархи ошади, деган гап юрибди. Бу борада нарх тузилиши динамикаси учун зарур бўлган нима ҳақиқатга тўғри келади, нима эса — йўқ!

Қ. А. Аҳмедов: — «Известия» газетаси мухбирининг СССР Нархлар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари А. Комин билан интервьюсида шундай дейилади: «Чой ва кофенинг нархи оширилажаги ҳақидаги миш-мишлар ҳеч нарсага асосланмаган. Товарлар етказиб беришда узилишлар бўлиб туради, бироқ улар нархларга асло таъсир этмайди. Бу ерда тақчилликни келтириб чиқарган сабабларга эътиборни жамлаш мақсадга мувофиқдир...». Сариёғ хусусидаги миш-мишлар ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Нон маҳсулотлари масаласига келсак, янги йилда республика аҳолиси ўз дастурхонини сифати яхшиланган янги сортли нонлар билан хилма-хил қила олади. Ноннинг калориясини ошириш ва сақланиш муддатини узайтириш мақсадида кўпгина сортларнинг намлиги саноат ишлаб чиқараётган шундай сортларга нисбатан пасайтирилди. Янги нон турининг хамиртуруш миқдори, олий сортлисининг қанд миқдори оширилди.

Дудланган колбасалар ҳақида икки оғиз сўз.

Совхозлар ва колхозларда 1 килограмм мол гўшти тайёрлаш давлатга беш сўмдан ортиққа тушади. Чўчқа гўштининг килограмми тўрт сўмга тушади. Давлат озиқ-овқат маҳсулотларини уларнинг таннархидан анча арзонга сотади.

Бутун мамлакат бўйича чакана нархларни барқарор сақлаш учун давлат дотация суммаси ўнлаб миллиард сўмни ташкил этади. Ўзбекистон бўйича ана шу мақсадлар учун ҳар йили ярим миллиард сўмдан зиёд пул ажратилади. Демак, ҳар бир киши магазинлардан гўшт, сосиска, колбаса харид қилар экан, айни пайтда давлат дотациясини олади.

Магазиндан харид қилинувчи 1 сўм 90 тийинлик бир килограмм мол гўштига 3 сўм давлат дотацияси тўғри келади. Сосискалар ва пиширилган колбасаларга тўғри келадиган нисбат ҳам ана шундай. Дудланган ва ярим дудланган колбасалар учун ажратиладиган дотация янада кўпроқ, чунки уларни тайёрлашда бир килограммига 1,9 ва 1,6 килограмм гўшт сарфланади.

10 августдан бошлаб қаттиқ дудланган, ярим дудланган барча колбасалар, бошқа дудланган маҳсулотлар бундан буён колхоз, совхоз ва матлубот кооперацияси ташкилотлари шартнома бўйича аҳолидан сотиб оладиган мол ва гўштдан тайёрланиши ҳақида қарор қабул қилинган. Эндиликда, бу колбасалар давлат дотацияси жорий этилмайдиган кооператив гўштдан тайёрланади. Табиийки, уларни сотиш ҳам кооператив нархларда бўлмоғи керак.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

телепрограммалар

29 ДЕКАБРЬ

МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.50 «Киносаёҳатчилар клуби». 10.50 Н. Носов қаҳрамонлари экранда. «Ҳовлимизда яшайдиган билмасвой». 2-серия—«Катта сюрприз». 11.55 Янгиликлар. 16.00 Янгиликлар. 16.10 «Онамларнинг мактаби». 16.40 Ёш томошабинлар театри. Москва сатира театрининг «Қарға» фильм спектакли премьераси. К. Гоцце эртаги асосида. 18.45 «Қурувчи». «Бошқарма пудратга олади». 19.15 Дунё воқеалари. 19.30 Хоккей. Олимпиада арафасидаги турнир. СССР—ЧССР терма командалари. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Қўшиқ тинчлик учун курашда». 23.15 Дунё воқеалари. 23.30 «Назар» телевизион ҳужжатли фильм.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Пионерия» киножурнал. 9.35 «Урал эртакчиси». П. П. Бажов ҳаёти ва ижоди тўғрисида. 10.30 «Биз сизга бахт истаймиз». Илмий-оммабоп фильм. 11.00 «Драматургия ва театр». «Дон Кихот» театрда, кинода ва тасвирий санъатда. 11.40, 12.40 Ботаника. 6-синф. 12.00 «Композиция». Илмий-оммабоп фильм. 12.10 «Рус тили». 13.00 П. И. Чайковский. «Йил фасллари». 13.55 «XIX аср охири рус санъати». Василий Суриков. 13.00 «Қишлоқ янгиликлари». 16.00 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Кичкинтой». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 «Музикали киоск». 19.30 «Халқаро панорама». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Саломатлик» 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Чет эл фильмлари экрани. «Ким севадию, ташлаб кетади» (Румыния).

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!»
8.00 «Ватанимни шарафлайман».
8.10 «Йўлдаги болалар». «Оталарга болалар ҳақида» туркумидан.
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Уй томон олиб борадиган сўқмоқ». Телефильм.

* * *

16.30 Кўрсатувлар программаси.
16.35 Физика. Электр майдони.
17.05 Болалар учун. Янги йил программаси. «Қувноқ хоровод».
17.35 «Арчамизни ёнғиндан сақлайлик».
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёшлик завқи». Фарғона область комсомол комитетининг агитбригадаси ҳақида ҳикоя.
18.50 Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги олдидан. «Қайта қуриш: инсон омили». Мирзақуловлар сулоласи ҳақида ҳикоя.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Ҳам совхоз, ҳам техникум». Телефильм.
20.00 «Янги йил тилаклари». Адабий композиция.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Мусиқа жавони».
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Якунлар ва истиқболлар». XII беш йиллик биринчи йилининг якунлари ҳақида.
23.05 «Эртанги кун об-ҳавоси». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
23.20 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Умидимиз қушлари». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
20.50 «Советлар мамлакатининг кишилари». Кинопрограмма.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ. «Тўй кечаси». Бадиий фильм.

30 ДЕКАБРЬ

СССР ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Мўъжизасиз — мўъжизалар». 10.45 «Камонинг сўнгги жасорати» Бадиий фильм. 12.15 «Ёшлар ижоди». 12.45 Янгиликлар.

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Тарих сабоқлари». Тележурнал. 17.00 Болалар учун фильм. «Телеграмма». 18.30 Сибирь скрипкачилар ансамбли чалади. 18.45 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Фан ва турмуш». 1986 йил илмий кашфиётлари. 20.05 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Фавқулодда топшириқ олган поезд». Бадиий фильм. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Даврани кенг олинг». Эстрада томошалари. 23.50 «Дунё воқеалари».

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 «А. Патян куйлайди». Ереванда кўрсатилади. 9.40 «Будильник». 10.10 Жаҳон халқларининг ижоди. 10.45 «Түсиқ» телевизион ҳужжатли фильмининг премьераси. 10.50 «СССРнинг ташкил топиши». 11.20 Шахмат мактаби. 11.50 «Қиш кунида». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.00 Француз тили. Иккинчи йил шуғулланаётганлар учун. 12.30 Шоир Фёдор Сухов. 12.55 Болалар учун фильм «Катта трамплин». 14.10 «Сенинг ленинча кутубхонанг». В. И. Ленин. «Асрлардан буён ҳукм суриб келган укладни вайрон қилишдан янгисини бунёд этишга» 14.40 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Шимолий Кавказ амалий санъати». Ҳужжатли фильм премьераси. 19.10 Ритмик гимнастика. 19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Керакли одамлар» телевизион бадиий фильми премьераси.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!»
8.00 «Пионер телетайпи».
8.10 Студент ёшлар учун. «Ижод ва изланиш».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Менинг республикам». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Декабрь», «Қиш эртаги», «Айиқча» Мультфильмлар.
18.40 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда».
19.10 «Ягона оилада». В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалидан репортаж.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Ақл ва идрок билан». Публицистик кўрсатув.
20.15 «Муз устидаги тасвир». Телефильм.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Дўстлик чаманзорида». Концерт.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Абдулла Орипов. «Йиллар армони». Шеърият дафтари.
22.45 «Умид». Ижодкор ёшлар телеклуби. Янги йил программаси.
Кўрсатув тугагач — Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Тақдир ҳазили ёки қушдек енгил бўлинг». Бадиий фильм. 1-серия. 20.45 «Тошкент ва тошкентликлар». 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ. «Вақтичоғлик». Музикали программа.

31 ДЕКАБРЬ

МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Қувноқ стартлар». 10.30 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Эртанги кунга берилган дарс» бадиий фильми («Ўзбекфильм»). 11.35 Социалистик мамлакатларнинг ҳужжатли фильмлари. 12.05. «Ёшлар экрани». Ёшлар учун мўлжалланган телепрограммалар ва фильмлар VII Бутуниттифоқ фестивали тўғрисида. 13.05 «Киноафиша». Ўқувчиларнинг каникул кунларидаги кинотеатрларнинг репертуари ҳақида. 13.50 «Буратино» СССР халқ артисти С. В. Образцов раҳбарлигидаги Давлат академик марказий қўғирчоқлар театри фильм-спектаклининг премьераси. 15.00 «Дунё воқеалари». 15.15 «Беғараз севги сўқмоқлари бўйлаб». Бадиий фильм. 16.30 «Холодильникдан ёққан қор». Мосфильм. 16.40 «Силовсин сўқмоққа чиқади». Бадиий фильм. 17.50 Хоккей. Олимпиада арафасидаги турнир. СССР—АҚШ терма командалари. Канададан олиб кўрсатилади. 19.50 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм 15-сон. 20.00 «Останкино концерт студиясида юмор кечаси. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 22.35 фильм-балет премьераси. «Тўққиз танго ва Бах». 23.10 «Бугун ва ҳар куни». «Ҳаммаси масхарабозлар» туркумидан эстрада-цирк томошалари. 00.10 «Мен шу ерда туғилганман». Совет қўшиқларидан концерт. 00.40 «Менинг мамлакатим». Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 «Янги йилингиз билан, ўртоқлар!» Совет халқига табрик. 01.05 Москва. Янги йил байрам концерти. 04.05 «Рақслар, рақслар, рақслар...» 04.35 «Планета оҳанглари». Чет эл эстрадаси артистларининг концерти.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 Мультфильмлар: «Ҳайвонлар қишлайдиган ер», «Кунгабоқардаги йўлбарсча», «Мақтанчоқ Квака». 9.45 Давлат ашула ва рақс ансамбллари II Бутунроссия конкурси қатнашчиларининг якунловчи концерти. 11.35 Болалар учун фильм. «Муздаги чумчуқ». 12.35 «Россия меридианлари бўйлаб». Ҳужжатли фильм. 13.00 Немис тили. 13.35 «Янгра, гармоны!». Воронеждан олиб кўрсатилади. 15.00 А. Н. Островский. «Ҳар тўкисда бир айб». Е. Вахтангов номидаги давлат адабий театрининг фильм-спектакли. 17.45 «Бизнинг уй». Тележурнал. 18.15 Экранда — кинокомедия. «Ғалати кишилар». 19.30 Оперетта шинавандаларига. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». 20.45 «Ҳамдўстлик». Тележурнал. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Рус қиши» фестивалининг концерти. 22.50 «Рус санъати» Ёғоч ўймакорлиги. 23.25 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Қарсаклар, қарсаклар». 00.40 «Менинг мамлакатим» Телевизион ҳужжатли фильм. 00.50 «Янги йилингиз билан, ўртоқлар!» Совет халқига табрик. 01.05 «Барча кенгликларда». Классик ва халқ музикаси концерти.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!»
8.00 «Тонгги тароналар».
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Сванетия қишда». Телефильм.

* * *

17.15 Кўрсатувлар программаси.
17.20 Болалар учун. «ЯНГИ ЙИЛ ҚУВОНЧЛАРИ». Янги йил қизиқарли программаси.
18.00 Янгиликлар.
18.15 «Сеҳргар ким ўзи». Мультфильм («Ўзбекфильм»).
18.30 «ЦИРКДА УЧРАШАМИЗ». Телевизион миниатюралар театрининг Янги йил сони.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «ШНО». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.
20.00 «Муздаги жилолар». Тошкент фигурали учиш мактаби ўқувчиларининг кўргазмали чиқишлари.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «ЯНГИ ЙИЛ МУЛЬТИПАНОРАМАСИ».
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА». Янги йил байрам музикали программаси.
23.40 «ЯНГИ ЙИЛИНГИЗ БИЛАН, ЎРТОҚЛАР!» Совет халқига табрик.
00.05 «ЯНГИ ЙИЛ ОҚШОМИДА». (Давоми).
01.30 «Ўзбекистон дея аталур». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
01.40 «Эстрада калейдоскопи». Музикали программа.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Севги лаҳзалари». Фильм-концерт. 20.05 «Тақдир ҳазили ёки қушдек енгил бўлинг». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ. «Янги йил томошалари».

1 ЯНВАРЬ

ЯНГИ, 1987 ЙИЛИНГИЗ БИЛАН!

МТ I

9.00 Янгиликлар. 9.20 И. Штраус асарларидан концерт 10.05 Ҳужжатли фильмлар премьераси: «Ставрополье», «Уралдаги шаҳар этюдлари». 10.35 «Янги йил этюди». Рус ва совет шоирларининг шеърлари. 10.55 «Қувноқ нотачалар». 11.55 Кубанинг миллий байрамига. Куба телевидениесининг программаси. 12.55 «Леопольд исмли мушукнинг поликлиникаси». 13.05 Хоккей. Олимпиада арафасидаги турнир. Канада — СССР терма командалари. Канададан олиб кўрсатилади. 15.05 Телевизон ҳужжатли фильм премьераси. 15.15 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Тунда айтилган эртак». Бадиий фильм. 16.30 «Ҳамма нарсани билишни истайман!». Киножурнал. 16.40 Рус хореографик фольклари концерти. 17.40 Мультфильмлар: «Ўтган йилги қор ёғарди», «Бу қишда содир бўлди». 18.10 Томошабинлар илтимосига биноан. «Иван Васильевич касбини ўзгартиради». Бадиий фильм. 19.45 «Қўшиқ — 86». Бутуниттифоқ телевизион фестивалининг Останкино концерт студиясидаги якунловчи кечаси. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Қўшиқ—86» якунловчи кечанинг давоми. Кўрсатув тугаганидан сўнг янгиликлар.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.20 Телевизион ҳужжатли фильм. 10.00. Ритмик гимнастика. 10.30 «Оддий мўъжиза». Телевизон ҳужжатли фильм. 1 ва 2-сериялари. 12.50. Халқ оҳанглари. 13.05 Болаларга аталган фильм. 14.30 А. Цагарели. «Хонима». Ленинград давлат академик Катта драма театрининг фильм-спектакли. 16.50 Чет эл фильмлари экрани. «Мустамлакачилик услубидаги уй». (Куба). 18.10 «Баландлик билан олишув». Ҳужжатли фильм премьераси. 18.35 П. И. Чайковскийнинг «Шчелкунчик» балети. Белоруссия ССР Давлат академик Катта театрининг спектакли. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар!» 20.45 Катталар учун мультфильмлар: «Густавнинг автомобили», «Густав ўқишни истар эди», «Душ», «Иссиқ жой». 21.10. «Рус қиши». «Илмий-оммабоп фильм. 21.30. «ВРЕМЯ» 22.05. «Қадимги детектив.» Э. Пова ва. Ч. Диккенс ҳикоялари асосида телевизион спектакль.

● ЎзТВ

8.00 Янгиликлар.
8.20 «Салом, кичкинтойлар!» «Беленел ва Мяунел Янги йилни кутишмоқда». Мультфильм.
8.30 «Қутлуғ қадам». Телевизион бадиий фильм.
9.00 Москва. Янгиликлар.
9.20 «Қувноқ камалак». Болалар учун кинокўрсатув.
10.15 Куба революцияси ғалабаси кунига. «Камило». Ҳужжатли фильм.
10.35 «Серпантин». Янги йил киноконцерти.
11.25 «Ярим ҳазил, ярим чин». Юмористик кўрсатув.
12.05 Экранимизда биринчи марта. «Болалар дунёси». Лирик кинокомедия.
13.20 «Сиз қайси қўшиқларни севасиз?» Музикали панорама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Қорқиз». Мультфильм.
18.15 «Ассалом, Янги йил!». Болалар учун қизиқарли программа.
19.00 «Нима учун қиш бўлади?» Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Янги йил мушоираси». Адабий кўрсатув.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Цирк! Цирк! Цирк!»
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. «Кавказ асираси». Бадиий фильм.
23.25 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 У. Азимов. «Ҳақиқат куни». Телеспектакль. 20.40 «Сен сўзла, мен тинглай». Ҳужжатли фильм. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ. «Кулги кечаси».

2 ЯНВАРЬ

МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 «Софиевка билан учрашув». Телевизион ҳужжатли фильм. 10.05 «Нега ва нима учун». Болалар учун кўрсатув. 10.30. Телевизон ҳужжатли фильм премьераси. 11.15 «Ҳайвонот оламида». 12.45 «Ҳамма ва ҳар бир киши учун». «Мода ва биз». Кийимларнинг янги моделларини ишлаб чиқаришга жорий этиш муаммолари тўғрисида. 13.20 «Эртак ҳузурида меҳмонда «Қор маликасининг сири». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 14.55 «Севимли Ватаним менинг». Фотоконкурс. 15.00 «Қор маликасининг сири» телевизион бадиий фильмининг 2-серияси. 16.10 «Толстой қаҳрамонлари даврасида». Фильм-концерт премьераси. СССР халқ артистлари А. Степанова ва М. Прудкин ҳикоя қиладилар. 17.30 «Доктор Айболит» Етти сериялик мультфильм. 1-4-сериялари. 18.10 «Опера саҳнаси юлдузлари». 19.10 «КВН—86». Москва химия-технология институти ва Одесса Давлат университети студентларининг учрашуви. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Мсье Перришоннинг саёҳати». Телевизион бадиий фильм премьераси. Э. Лабишнинг шу номдаги комедияси асосида. 23.20 Янгиликлар. 23.25 Интервидение мамлакатларининг янги йил табриклари.

МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика 9.20 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 9.50 Ритмик гимнастика. 10.35 Болаларга — фильмлар. «Мўъжизани кутиб». 11.45 «Жаҳон бадиий маданияти». Рус халқ календарь қўшиқлари. 12.15 Хоккей. Олимпиада арафасидаги турнир. ЧССР — АҚШ терма командалари. Канададан олиб кўрсатилади. 14.15 Литва телевидениеси ва радиоси енгил музика оркестри чалади. Вильнюсдан олиб кўрсатилади. 14.45 О. Уайльд. «Жиддий бўлиш нақадар муҳим». Телеспектакль. 16.15 «Кўлни кўлга берайлик, дўстлар!» Автрлик қўшиқлари концерти. 17.45 «Бизнинг боғ». 18.15 «Бунга сиз қодирсиз». 19.00 «Ҳаммаси муҳаббатдан бошланади». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!» 20.45 Рассомлар ҳақида ҳикоялар. Ренато Гуттузо. 21.30 «ВРЕМЯ» 22.05 «Оркестрлар репетицияси». Останкино концерт студиясидаги кеча. Танаффус пайтида «Эрмитаж чироқлари» телевизон ҳужжатли фильми.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» «Гав исмли мушукча». Мультфильм.
8.00 «ТОШКЕНТ». Ҳужжатли фильм премьераси.
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Мени қувиб ет, шамол». Телефильм.
9.00 Москва. «ВРЕМЯ».
9.40 «Биргаликда куйлаймиз». А. Мансуров Б. Исроилов шеърига басталаган «Арча атрофида» қўшиғи ўргатилади.
10.00 «Циркда учрашамиз». Телевизион миниатюралар театрининг Янги йил сони.
11.00 «Шахмат мактаби».
11.35 Республика қўғирчоқ театрида Янги йил арча байрами.
12.35 «Еттинчи жин». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
13.40 «Мовий шаҳарлар». Совет эстрадаси усталари иштирокида фильм-концерт.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Болалар учун. «Қувноқ шаҳарча».
18.35 Болалар учун фильм. «Диққат, шаҳарда сеҳргар».
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлар Янги йил бали».
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 Ёш ижрочилар концерти.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Экранимизда биринчи марта. «Мен сени ҳеч қачон унутмайман». Бадиий фильм.
23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Янги йил тилаклари». Адабий композиция. 20.00 Ритмик гимнастика. 20.20 «Бензоколонка маликаси». Кинокомедия. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 ДУШАНБА КЎРСАТАДИ. «Кулиб боқ. Хўжа Насриддиннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 1-серия.

3 ЯНВАРЬ

МТ I

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 Ритмик гимнастика. 10.15 «Будильник». 10.45 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!» 11.45. «Тонгги почта» музикали кўрсатуви. 12.15. «Саломатлик». 13.00. «Ералаш». болалар юмористик киножурнали №46. 13.10 «Музикали киоск». 13.45 «Қишлоқ хўжалиги ходимлари учун». 14.40 «Саёҳатчилар клуби». 15.40 Хоккей Олимпиада арафасидаги турнир. Учинчи ўрин учун матч. Канададан олиб кўрсатилади. 17.40 «Доктор Айболит». Етти сериялик мультфильм. 5—7 сериялар. 18.10 «Булоқлар». 18.40 Вильгельм Пик. Телевизон ҳужжатли фильм (ГДР). 19.20 «Товариш песня». Бутуниттифоқ телевизион конкурси. Иркутскдан олиб кўрсатилади. 20.00 «Ажойиб Гоша» мультфильмининг премьераси. 9-воқеа. 20.05 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Прохиндиада, ёки бир ерда югуриш» бадиий фильми. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Телевизион фильм премьераси. 22.55 Янгиликлар. 23.00 Телевизион фильм премьерасининг иккинчи қисми.

МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!» 9.20 «Медуница» фольклор ансамблининг концерти. Минскскдан олиб кўрсатилади 9.50 «Коломнага саёҳат» илмий-оммабоп фильмининг премьераси. 10.10 М. Зощенко асарлари саҳифалари бўйлаб. 11.00 П. И. Чайковский. 4-симфония. 11.45. «Объектив». 12.15 «Музейлар ва кўргазма заллари бўйлаб». 12.45 «Куба оҳанглари». Гаванадаги «Арагон» фольклор ансамблининг чиқиши. 13.10 Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 13.40 «Робинзон Крузо — йорклик денгизчининг саргузаштлари». Мультфильм. 14.50 «Эргирон» ансамбли фильм-концертининг премьераси. 15.20 «Революция туфайли туғилган». Ўн сериялик телевизон бадиий фильм. 8-фильм. 16.55 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 17.55 «Жаз панорамаси». 19.15 «Тумандаги типратикон». Мультфильм. 19.25 «Фестиваллар... Конкурслар... Концертлар...» 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!» 20.45 Реклама. 20.50 «Жаҳон музика маданияти хазинасидан». 21.30 «ВРЕМЯ» 22.05 «Таллинда суратга олинганди». Музикали кўрсатув. 23.15 Бадиий гимнастика. Халқаро мусобақалар.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» «Ғоялар яшарди». Мультфильм.
8.00 «Ўринбосарлар улғаймоқда». «Менинг азизларим». Телефильм.
8.30 «АХБОРОТ».
8.50 «Урал тундрасида». Телефильм.
9.00 Москва. «ВРЕМЯ».
9.40 Болалар учун концерт.
10.10 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Ёш олимларнинг телеклуби.
10.40 Врач маслаҳати.
10.50 Болалар учун фильм. «Буратинонинг саргузаштлари». 1-серия.
11.55 «Тамарахонимнинг ижодий кечаси».
13.20 «Ҳаммаси — юлдузлар». М. Горький номидаги театр ёшлари ижодий кечасидан лавҳалар.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 «Алиса Мўъжизалар мамлакатида». Мультфильм премьераси. 1, 2, 3-сериялар.
18.35 «Карнавал, карнавал». Юқори синф ўқувчилари учун Янги йил кўрсатуви.
19.20 «Ералаш». Ҳажвий киножурнал.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «Дарё ёқалаб». Катталар учун мультфильм.
20.00 «Хат ва ҳаёт». 1986 йилдаги хатларга обзор.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 «Қиш оқшомида». Музикали программа.
21.20 «Оқ этюд». Манзарали фильм.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 Ў. Умарбеков. «Ўз аризасига кўра». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Мультфильмлар.
18.30 «Дугоналар театрга боради». Телевизион спектакль.
19.30 «НОВОСТИ».
19.50 «Ёзувчи ва ҳаёт». Ҳозирги замон адабиётининг муаммолари ҳақида.
20.50 «Гулҳоий — Бўстон». Музикали программа.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Кулиб боқ. Хўжа Насриддиннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-серия.

4 ЯНВАРЬ

МТ I

8.00 Кўрсатувлар программаси. 8.05 Эрталабки зарядка. 8.15 Кичик концерт 8.30 «ВРЕМЯ». 9.10 «Музикали калейдоскоп. 9.40 «Спортлото» тиражи. 9.50 «Мен — Сиверко» халқ рақс ансамблининг чиқиши. 10.15 Болалар учун «Парад-алле» фильми. 11.35 Янгиликлар.

***

16.00 Янгиликлар. 16.15 Болалар учун «Афиша тумбасилик Мориц» фильми (ГДР) 17.25 «Рус тили». 17.55 «...16 ёшгача ва катталар». 18.40 «Ишчилар йиғилиши». 19.20 «Дунё воқеалари». 19.35 Хоккей. Олимпиада арафасидаги турнир. Финал. Канададан олиб кўрсатилади. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Биз шеърларни куйлаймиз». Татьяна ва Сергей Никитинлар билан учрашув. 23.30 МТ ва БР эстрада симфоник оркестрининг концерти. 00.10 Янгиликлар.

МТ II

9.15 Эрталабки гимнастика. 9.30 Телевизион ҳужжатли фильм. 10.00 Ростов область Калитвенск станицаси қўшиқлари. 10.20 «Музей ва кўргазма заллари бўйлаб». «Кусково музей-усадьбаси». 11.00 Ф. Шопеннинг фортепьяно асарлари. 11.30. Инглиз тили. 12.00 Болалар учун «Шимол ёғдусини ёндиринг» фильми. 13.20 Мультфильмлар. 13.50 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Л. Рюмина концерти. 14.20 «Дастхат». Юқори синф ўқувчилари учун адабий викторина. 15.45 Янгиликлар.

***

18.15 Янгиликлар. 18.30 «Инсон. Ер. Коинот». 19.00 «Крилов масаллари ва ҳазил қўшиқлар». Фильм-концерт. 20.05 Ҳаракат хавфсизлиги учун. 20.10 «Шаҳарда байрам». Ерeвандаги «Эрибуни» байрами ҳақида. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!» 20.45 «XX аср музалари» 21.30 «ВРЕМЯ» 22.05 Марказий телевидение экранида биринчи марта. «Аёллар тангоси». Бадиий фильм. 23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.25 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!». «Тиканли пўстиндаги чўчқа боласи». Мультфильм.
8.00 «АХБОРОТ».
8.20 «Оталар уйи». Манзарали фильм.
8.30 Москва. «ВРЕМЯ».
9.10 Болалар учун фильм. «Буратинонинг саргузаштлари». 2-серия.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Пулли бандероль», «Хазина», «Бувимнинг туғилган куни». Мультфильмлар.
18.45 «Китоб — бизнинг дўстимиз». Ёш китобсеварлар телеконкурси.
19.30 «АХБОРОТ».
19.45 «ДАВЛАТ ҚАБУЛИ — ДАВР ТАЛАБИ». Наманган область саноат корхоналарининг давлат қабулига ўтиши.
20.15 «Таймирга қайтиш». Телефильм.
20.30 «АХБОРОТ».
20.50 Тожикистон ССР «Лола» ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Оцеола». Бадиий фильм («ДЕФА», ГДР).
23.40 Кўрсатувлар программаси.

●

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мактаб ўқувчиларининг каникул кунларида. «Бремен созандаларининг изидан». Мультфильм.
18.20 «Киносаёҳатчилар альманахи».
18.40 «Давлат муносабатлари». Ҳужжатли фильм.
19.30 «Ўз ерингга муҳаббат». Кант райони «Труд» колхозининг меҳнаткашлари ҳақида ҳикоя.
20.00 «Сен сеҳрлединг». Фильм-концерт.
20.30 «МЕЗГИЛ». Информацион программа.
21.00 «Транспорт, йўловчи, вақт». Қиш шароитларида пассажир транспорти иши ҳақида.
21.30 Москва. «ВРЕМЯ».
22.05 «Инглиз ҳиёбонидаги канкан». Бадиий фильм, субтитр билан.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —27/XII да Жизель.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 27/XII Юлдузли тунлар, 28/XII да Зебуннисо.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА— 27/XII да Туяқуш (12.00), Ўзбекистон ССР Халқ артисти М. Ғофуровнинг ижодий кечаси (19.30).

КИНО

27 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАЙЕРЛИНГ» — Санъат саройи (17, 20.00; телефонлар: 44-21-34, 44-21-44).

«УЧ МУШКЕТЕР» — Чайка (21.00).

«КАТТА АЙИҚ ФАРЗАНДЛАРИ». — Тошкент Советининг 50 йиллиги 16, 19, 22.00; телефон (78-47-25).

«СЕВГИ АНАТОМИЯСИ», «ҚУМ КАРЬЕРИ ГЕНЕРАЛЛАРИ» — Москва (17, 20.00; телефон 33-05-01).

«МЕРСЕДЕС»ДАГИ КИШИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ» — Тинчлик (16, 18.30, 21.00).

«МАХФИЙ ТАЖРИБА» — Чайка (17.30, 19.15).

«ҚУМ КАРЬЕРИ ГЕНЕРАЛЛАРИ» — Восток жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҚЎШНИ АЁЛ» — Дружба (жуфт соатларда ва тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ЭДИТ ВА МАРСЕЛЬ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (17, 20.00).

«БУ ПАРИЖДА БЎЛГАН ЭДИ» —К. Ёрматов номли (17, 20.00).

28 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«МАЙЕРЛИНГ» — Санъат саройи (11, 14, 17, 20.00; телефонлар: 44-21-34, 44-21-44).

«УЧ МУШКЕТЕР» — Чайка (11, 14, 15, 21.00).

«СЕВГИ АНАТОМИЯСИ», «ҚУМ КАРЬЕРИ» ГЕНЕРАЛЛАРИ» — Москва (11, 14, 17, 20.00; телефон 33-05-01).

«МЕРСЕДЕС»ДАГИ КИШИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ» — Тинчлик (13, 16, 18.30, 21.00).

«МАХФИЙ ТАЖРИБА» — Чайка (17.30, 19.15).

«ҚЎШНИ АЁЛ» — Дружба (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ЭДИТ ВА МАРСЕЛЬ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (11, 14, 17, 20.00).

«БУ ПАРИЖДА БЎЛГАН ЭДИ» — К. Ёрматов номли (11, 14, 17. 20.00).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Катта Янги йил томошалари (12, 15, 19.30).

КУЙБИШЕВ ОШХОНАЛАР ТРЕСТИ

Мактаб-ошхонага

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқишга 17 дан 35 ёшгача бўлган, Тошкент шаҳрида доимий пропискада турувчи 8-10 синф маълумотидаги қизлар қабул қилинадилар.

Ўқишга кириш имтихонларсиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 11 ой.

Ўқувчиларга ҳар ойда 52 сўмдан 63 сўмгача стипендия тўлаб борилади. Ўқишни тамомлагач ўқувчиларга III разрядли ошпаз ихтисоси берилади.

Ўқишни битирганлар трестнинг ошхона ва кафеларига ишга юбориладилар.

Ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ҳужжатлар ҳар куни, дам олиш кунларидан ташқари соат 10 дан 16.00 гача қабул қилинади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: трест директори номига ариза аттестат ёки маълумоти ҳақидаги ҳужжат, 2 дона фотосурат (6х9 см, ва 3х4 см ҳажмида), 2 дона блокнот (медицина кўриги дафтарчаси учун).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Пушкин кўчаси, 101-уй (метронинг «Пушкин» станцияси»; 3,23, 22, 29-трамвайларнинг «Куйбишев район партия комитети» бекати). Телефон 67-18-03).

Собир Раҳимов район озиқ-овқат савдоси идораси торг собиқ бухгалтери, пенсионер

Абдураззоқ

ҲАКИМЖОНОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57.84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32.53-10; ахборот ва спорт — 33-28.95, 32-55-32; хатлар — 33-29.70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32.53.66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р — 08426. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б. — 2165. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.